

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 39

FOT. ALINA GIERAK

WSTYDLIWY PROBLEM W KARKONOSZACH
PO POLSKIEJ STRONIE ŚNIEŻKI
BRAKUJE TOALET I RESTAURACJI
str. 3

NA WOKANDZIE

Przemówiła podejrzana o śmiertelne potrącenie

Adwokaci Angeliki K. oraz rodziny tragicznie zmarłej prezentują odmienne stanowiska str. 5

Do poruszających wydarzeń, które rozegrały się na ul. Cichej w Świdnicy, gdzie pod kołami samochodu zginęła 39-letnia Patrycja J., zdecydowała się odnieść Angelika K. Ważne stanowisko przekazała Gazecie Wrocławskiej za pośrednictwem swojego adwokata. Przypomnijmy, że jest ona podejrzana o śmiertelne potrącenie świdniczanki, ucieczkę z miejsca zdarzenia i zacieranie śladów. Prokuratura Rejonowa w Świdnicy bada, czy mogła działać intencjonalnie. Przekonani są o tym adwokaci, reprezentujący rodzinę tragicznie zmarłej kobiety. Uważają, że doszło do zabójstwa.

- Zdecydowaliśmy się zająć stanowisko w tej sprawie z uwagi na społecznie nieodpowiedzialne słowa pełnomocników rodziny pokrzywdzonej, którzy nie odnoszą się do aktualnych zarzutów, a ich taktyka procesowa wydaje się skupiać na zainteresowaniu społecznym tą sprawą. Co więcej, w związku z nowymi dowodami, które pojawiły się w tej sprawie, prokuratura będzie musiała rozważyć zmianę prawnej kwalifikacji czynu i z pewnością nie będzie to zabójstwo - mówi z kolei Karol Rusin, jeden z adwokatów, reprezentujących w postępowaniu Angelikę K.

HANDEL

W każdą niedzielę na Piaskowej Górze w Wałbrzychu króluje wielka giełda koło marketu Kaufland. Można tu kupić rzeczy używane i nowe, także rękodzieło. A jak ktoś dobrze poszuka, znajdzie prawdziwe perełki!

str. 9

FOT. ADRIANNA SZURMAN

OPLATY

Szansa dla dłużników. Władze Wałbrzycha chcą wprowadzić umorzenia czynszów **str. 4**

BUDŻET OBYWATELSKI

W Wałbrzychu trwa głosowanie nad 33 zgłoszonymi projektami. W cenie są sportowe inwestycje **str. 6**

ROMOWY O SPRAWACH NAJWAŻNIEJSZYCH

Mieliśmy w Wałbrzychu II Festiwal „Uzależnieni od życia”. To były dwa dni inspirujących spotkań, warsztatów i debat **str. 7**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Tadeusz
Płatek

Alerty RCB - pomysł na całkiem nowy

Nie raz uchroniły mnie przed zbieraniem poduszek, rozsypanych przez wiatr po ogrodzie czy skłoniły do wzięcia kurtki na wieczór, bym - zaskoczony lodowatym deszczem - nie przypominał sobie poniewczasie, że po wiecznym sierpniu przychodzi brutalna jesień.

Oczywiście, wiele z tych alertów jest o kant rozbić, np. gdy ostrzegają przed deszczem a już leje, albo przed „lokalnymi podtopieniami”, na co, jak wiadomo, nikt nie ma wpływu. Jak ma być powódź, to będzie. Takie alerty powinny co najwyżej brzmieć: „Uwaga! Lokalne podtopienia, ubezpiecz dom od powodzi.” Pozwolę sobie zasugerować nowy alert RCB. Nie ma go, a uważam - być powinien. Mianowicie alert piwny.

Winien być wysyłany automatycznie do wszystkich pełnoletnich Polaków rodzaju męskiego w sobotę, o godz. 22.00: „ALERT RCB: Uwaga, nie w każdy weekend należy pić piwo. Da się przeżyć do poniedziałku na trzeźwo. To jest możliwe”. Albo: „Proszę nie wysyłać już dziś żadnych wiadomości ani nie umieszczać komentarzy w internecie. Istnieje ryzyko, że jutro rano okażą się mniej błyskotliwe niż w tej chwili”. Ewentualnie: „W chwilach samotności wybierz spacer lub lekturę. Listy wysyłane drogą elektroniczną do swoich byłych mogą spowodować nieprzewidziane skutki. Czasami wręcz odwrotne do zamierzonych”. No i na koniec alert ostateczny, wysyłany o godzinie 2.00 w nocy: „Już dość na dzisiaj. Nie idź do Żabki, jest już za zamkniętą. Nawet o tym nie myśl - kluczyki wrzuc pod szafę, jutro sobie wyciągniesz. Spać, mówię! Do sypialni, nie do łodówki!” ©©

SZCZAWNO-ZDRÓJ

Na jubileusz - badania ze zniżką i wykład

W Uzdrawisku Szczawno-Jedlina świętują 30-lecie pracowni osteoporozy. Jubileusz przypada w środę, 1 października. Z tej okazji na ten właśnie dzień przygotowano badania w promocyjnych cenach i bezpłatny wykład. Wystarczy wybrać się do Domu Zdrojowego przy ul. Kolejowej 14.

Co czeka na uczestników? Specjalna zniżka - 30 proc. - na pakiet badań laboratoryjnych „Zdrowe kości” (od godz. 7.00 do 9.00). Taki sam rabat na badanie densytometryczne - szybkie, bezbolesne i niezwykle pomocne w ocenie ryzyka osteoporozy oraz złamań. W tym przypadku specjaliści będą czekali od godz. 13.00 do 16.00. Zaplanowano też wykład o profilaktyce i leczeniu osteoporozy (godz. 11.00) pod hasłem „Osteoporoza - cichy złodziej kości”. PG

WAŁBRZYCH

Konar runął na chodnik w centrum miasta

Do bardzo niebezpiecznego zdarzenia doszło 20 września przy ul. Wrocławskiej w Wałbrzychu. To główna arteria komunikacyjna miasta, zwykle pełna różnych pojazdów i pieszych.

Od potężnego kasztanowca odłamał się ogromny konar i runął na chodnik, ścieżkę rowerową oraz pobliskie ławeczki, znajdujące się przy posesji naprzeciwko dwóch restauracji, kilkanaście metrów przed sklepem Bel Pol. Tego dnia w mieście mocno wiało.

Na szczęście w chwili zdarzenia nikt tamtędy nie przechodził i nikomu nic się nie stało. Strażacy szybko i usunęli zagrożenie.

ADA

Policjanci szkolili się z pierwszej pomocy

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Jak udzielać pierwszej pomocy, uczyli się policjanci z komendy miejskiej w Wałbrzychu, a także cywilni pracownicy tej jednostki.

Szkolenie zorganizowano trzy dni po Światowym Dniu Pierwszej Pomocy, który przypada 13 września. Jak zapewniali jego organizatorzy - wykładów i praktycznych zajęć nigdy za dużo.

Najpierw teoria, potem praktyka

Podczas spotkania w Komendzie Miejskiej Policji w Wałbrzychu funkcjonariusze już przeszkoleni z ratownictwa przedmedycznego przekazywali słuchaczom teoretyczną wiedzę, dotyczącą m.in. zasad prawidłowego reagowania w sytuacjach zagrożenia życia, odpowiedniego powiadamiania służb ratunkowych oraz dbania o własne bezpieczeństwo podczas udzielania pomocy.

Później była część praktyczna. Każdy ze szkółących się

mógł przećwiczyć na fantomach czynności, ratujące życie - m.in. resuscytację krążeniowo-oddechową u osoby dorosłej oraz niemowlęcia.

Cwiczyli także ułożenie poszkodowanego w pozycji bezpiecznej (bocznej ustalonej), a policjanci przybliżyli zasady korzystania z coraz powszechniej dostępnych urządzeń AED. Omówiono nie tylko sposób ich użycia, ale również wskazano, kiedy należy po nie sięgać, aby zwiększyć szansę na uratowanie życia - przekazują w wałbrzyskiej policji.

Wiedza przydatna w służbie i życiu

W szkoleniu brał udział także zastępca komendanta miejskiego policji w Wałbrzychu podinsp. Tomasz Szkudlarek. Podziękował prowadzącym za profesjonalne przygotowanie i przeprowadzenie zajęć.

Podkreślił, że tego rodzaju szkolenia są niezwykle potrzebne. Tego rodzaju umiejętności mogą bowiem przydać się podczas służby, ale i w różnych sytuacjach w prywatnym życiu. ©©

FOT. UM WAŁBRZYCH/WAŁBRZYCH MOJE MIASTO

WAŁBRZYCH

Będziemy mieli już drugi filmowy mural

Na ścianie kamienicy przy ul. Mickiewicza 50 w Wałbrzychu powstaje drugi „filmowy” mural, realizowany w ramach projektu Dolnośląski Szlak Filmowy. To pomysł Dolnośląskiego Centrum Filmowego, wspieranego przez samorząd województwa, a w przypadku Wałbrzyska także przez tutejszy urząd miejski. Przedsięwzięcie ma upamiętniać filmową tradycję regionu. Na Dolnym Śląsku powstało bowiem wiele spawalnych filmów.

Pierwszy powstał mural, nazwany „Piegi”, inspiro-

wany kultową „Akademią Pana Kleksa” z 1984 roku w reżyserii Krzysztofa Gradowskiego. Teraz powstaje mural na kanwie filmu „Sztuczki” w reżyserii Andrzeja Jakimowskiego. Konkurs na jego projekt wygrała Malwina Hajduk, wrocławska ilustratorka i projektantka graficzna. Projektuje książki, identyfikacje wizualne różnych wydarzeń, współpracuje z instytucjami kultury i wydawnictwami. Jest też autorką ilustracji do popularnej serii książek dla dzieci „Kocia Szajka” Agaty Romaniuk. PG

LIGA MTB XC

FOT. UM WAŁBRZYCH/WAŁBRZYCH MOJE MIASTO

Za nami finał jubileuszowej, X edycji Ligi MTB XC Aglomeracji Wałbrzyskiej. Pogoda dopisała, na starcie zjawili się dziesiątki młodych kolarzy i zawody, zorganizowane przez Stowarzyszenie Cyklistów Ziemi Wałbrzyskiej udały się znakomicie. Blisko 200 zawodników rywalizowało tym razem na pięknych trasach w okolicach zamku Książ. Na imprezę, oczywiście na rowerze, przyjechał też Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska. Nie ma to, jak dobry przykład. Bo trudno sobie wyobrazić przyjemniejszy sposób spędzania wolnego czasu niż jazdę na rowerze po urokliwych trasach.

PG

panorama
wałbrzyska

Nakład do 1500 egz.

SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: Adrianna Szurman, a.szurman@gazeta.wroc.pl; BIURO OGŁOSZEŃ: Małgorzata Krause, tel. 502 499 983, malgorzata.krause@polskapress.pl; PRENUMERATA: tel. 71 727 62 37; DRUK: Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Miłowice, ul. Baczyńskiego 25a. WYDAWCA Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10. PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY Zenon Nowak. PREZES MAKROREGIONU Robert Glinkowski. PROJEKT GRAFICZNY Tomasz Bocheński. WYDAWCA Robert Gorbart

© © - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

GÓRY MOCNO WSTYDLIWY PROBLEM NA NAJWYŻSZYM SZCZYCIE SUDETÓW

Brak toalet i restauracji po naszej stronie Śnieżki

Alina Gierak
Karkonosze

- Czy Polacy ruszą wreszcie z remontem dolnego spodka obserwatorium na Śnieżce? - pytają Czesi. Mają dosyć, że WC jest tylko po ich stronie.

Brak toalet i restauracji po polskiej stronie Śnieżki daje się Czechom we znaki. Codziennie setki ludzi stoją w kolejkach do WC, które są przy bufecie oraz stacji kolei linowej po czeskiej stronie. Nasi południowi sąsiedzi ponoszą koszty odprowadzania ścieków. Mają tego dosyć i pytają: kiedy Polacy ruszą z remontem dolnego spodka obserwatorium meteorologicznego IMiGW na Śnieżce? Prace miały rozpocząć się w tym roku. Co na to IMiGW?

Brak toalet i restauracji na Śnieżce po polskiej stronie

Sytuację opisuje czeski portal Hospodářské Noviny. Relacjonuje, jak turystów, którzy wchodzą na Śnieżkę od polskiej strony, wita wymowny napis: „Uwaga, restauracje i toalety na Śnieżce są zamknięte”. Tak jest od 2015 roku, od kiedy - po katastrofie budowlanej - został zamknięty dolny spodek obserwatorium IMiGW na Śnieżce.

IMiGW obiecał wówczas odbudowę spodka i uruchomienie w nim, tak jak to było przed katastrofą, restauracji, bufetu oraz WC. Powstał #Projekt Śnieżka i harmonogram prac. Plan załamał się przez koronawirusa. Rok temu nareszcie coś się ruszyło. IMiGW podpisał z Karkonoskim Parkiem Narodowym, samorządem Karpacza, Domem Śląskim oraz czeskim parkiem narodowym umowę o inwestycji na Śnieżce. W planach były:

- * remont budynku obserwatorium wraz z wymianą poszycia i pokrycia dachowego wszystkich dysków;

- * dostosowanie obiektu do przepisów ochrony przeciwpożarowej;

- * remont pomieszczeń dolnego dysku z dostosowaniem pomieszczeń do funkcji restauracji;

- * budowa systemu dostarczania wody;

- * budowa nowych sieci odprowadzania ścieków;

- * remont Drogi Jubileuszowej;

Do 2015 roku czynne były toalety i restauracja. Dziś dolny spodek jest zamknięty.

Codziennie setki ludzi stoją w kolejkach do WC, które są przy bufecie oraz stacji kolei linowej po czeskiej stronie.

- * przebudowa sieci energetycznej.

Prace miały ruszyć w 2025 roku. Można je prowadzić tylko przy sprzyjających warunkach pogodowych, więc już wiadomo, że w tym roku na szczycie nic nie będzie się działo. Bo lato już się skończyło i wkrótce na szczycie zapanują trudne, zimowe warunki. Do WC i bufetu turyści nadal muszą chodzić na czeską stronę. To zaczęło wkurzać naszych południowych sąsiadów.

Prace miały ruszyć w 2025 roku. Nie ruszyły, więc już wiadomo, że w tym roku na szczycie nic nie będzie się działo.

Czesi mają dość bezczynności Polaków

Sprawą zainteresował się czeski portal HN.cz (Hospodářské noviny), który pyta o postępy prac i o to, dlaczego na Śnieżce nic się nie dzieje. Dziennikarze przypominają obietnicę kierownika obserwatorium.

- Remont obiektu ma się rozpocząć w 2025 roku i potrwać dwa lata - mówił rok temu Piotr Krzaczkowski, szef obserwatorium meteorologicznego na Śnieżce.

Czesi przypominają także, że od lat zwracają uwagę na konieczność budowy sieci wodno-kanalizacyjnej, dzięki której możliwe byłoby odprowadzanie ścieków do Karpacza. Czeski portal podkreśla, że obecnie „zaopatrzenie w wodę

i odprowadzanie ścieków do oczyszczalni w Karpaczu, po polskiej stronie gór, jest kwestią stosunkowo kluczową, biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie turystów. Polacy odprowadzają ścieki do środowiska naturalnego, Czesi transportują je kolejką linową do Peca pod Śnieżką”.

Kiedy ruszą prace przy remoncie obserwatorium?

Niestety, nie ma dobrych wiadomości dla turystów. Na remont dolnego spodka obserwatorium trzeba będzie poczekać. Jak długo?

W maju został przygotowany projekt dokumentacji, dotyczącej remontu dolnego dysku. Obecnie trwają jego weryfikacja i uzgodnienia.

- Odnosnie zaopatrzenia obiektu w media, procedowane są kolejne kroki, w tym kwestie źródeł zewnętrznego dofinansowania inwestycji - poinformowała naszą redakcję Agnieszka Prasek, koordynatorka zespołu komunikacji, rzeczniczka prasowa IMiGW.

Przypomnijmy, iż Śnieżka (cz. Sněžka, niem. Schneekoppe) to najwyższy szczyt Karkonoszy oraz Sudetów, jak również Czech, województwa dolnośląskiego, a także całego Śląska. Jego oficjalna wysokość bezwzględna wynosi 1603,30 m n.p.m. względem średniego poziomu Morza Bałtyckiego. ©

Wiele osób cieszy się z końca lata i wakacji

Elżbieta Węgrzyn
region, kraj

Kto nie lubi wakacji, kogo cieszy koniec lata? Okazuje się, że wiele osób czeka na rozpoczęcie roku szkolnego i świętuje koniec wakacji.

Wakacje nie cieszą wszystkich przedsiębiorców. Prawie 60 proc. mikro i małych przedsiębiorców przyznaje, że sezon wakacyjny i urlopowy wywraca ich biznes do góry nogami.

- 30 procent firm, obsługujących konsumentów przyznaje, że wakacje poprawiają ich sytuację płatniczą: zapewniają więcej rozliczeń z góry i częstsze płatności gotówkowe. Dla porównania w sektorze B2B, nastawionym na obsługę firm, tylko 16 procent deklaruje w tym czasie poprawę płynności finansowej, a większość mówi wręcz o stagnacji - zapewnia Adam Łącki, prezes Zarządu Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej.

Najnowsze badanie Krajowego Rejestru Długów „Wakacje w małej firmie” wskazuje, iż czas urlopowy wpływa na płynność finansową i wiąże się z kosztami, powodowanymi absencją pracowników. Dwie trzecie firm (66 proc.) doświadcza podczas wakacji braków kadrowych. Niemal co drugi przedsiębiorca (48 proc.) ponosi w sezonie wakacyjnym wyższe koszty. Co piąta firma

zwiększa zakres obowiązków pracownikom, 16 proc. zatrudnia tymczasowy personel, a 14 proc. upraszcza niektóre procesy.

Wakacje kosztują biznes dodatkowo. To m.in. wyższe koszty operacyjne - jak wskazuje 15 proc. firm (np. energii elektrycznej - klimatyzacja, napojów dla pracowników, korzystania z Internetu za granicą) czy benefity wakacyjne - o tym mówi 12 proc. podmiotów (np. dofinansowanie do wyjazdów czy do półkolonii dla dzieci).

Badanie KRD wykazało, że niemal połowa firm (43 proc.) przyznaje, że wydało ogólny zakaz brania urlopów w powiązaniu z obsługiwanyymi kontraktami - przykładowo przed zamknięciem miesiąca, po otrzymaniu dużego zamówienia czy w czasie sezonowego wzrostu sprzedaży.

-W sezonie urlopowym faktury na długo potrafią utknąć na biurku nieobecnego decydenta. To automatycznie wydłuża cykl płatności. Dlatego dla wielu mniejszych podwykonawców, świadczących usługi B2B, wakacje są wręcz okresem wzmożonej potrzeby ochrony płynności finansowej.

Badanie KRD ujawnia też, że trzy czwarte przedsiębiorców wskazuje też na trudności z odpoczynkiem właściciela lub osób decyzyjnych (25 proc.), spadek liczby klientów lub zamówień (22 proc.), a nawet spadek wydajności i motywacji u pracowników (19 proc.). ©

WAŁBRZYCH

Rodzinny Piknik Rowerowy „na szóstkę”!

W Wałbrzychu odbył się 21 września Rodzinny Piknik Rowerowy. Impreza została zorganizowana na terenie parkingu przy Aqua Zdroju. Okazją był Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu.

Przygotowano wiele atrakcji. Były m.in.: warsztaty, przejazd kolumny cyklistów,

tory przeszkód i ćwiczenia. Można było zobaczyć rowery, funkcjonujące w strukturach policji, straży miejskiej czy Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych oraz skorzystać z serwisu rowerowego. Zaprezentowano też wodorowy autobus komunikacji miejskiej i podsumowano akcję Rowera Stolica Polski. PG

Chcą wprowadzić program umorzeń

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Władze Wałbrzyska planują wprowadzenie programu umorzeń zaległości czynszowych w mieszkaniach komunalnych. Akcja ma zostać przeprowadzona do końca bieżącego roku.

Nie płaciłeś przez wiele miesięcy za mieszkanie komunalne w Wałbrzychu i boisz się, że dług urósł tak, iż nie zdołasz sobie z nim poradzić? A może taki dług „otrzymałeś” w spadku? Jest szansa, że problem uda się rozwiązać. W mieście przedstawiono właśnie program umorzeń zadłużeń z tytułu zajmowania lokali, wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego gminy. Czy wejdzie on w życie, zadecydują miejscy radni na najbliższej sesji rady miejskiej.

Niektórzy odziedziczyli dług czynszowy, który komplikuje im życie

Wprowadzenie programu byłoby powtórzeniem podobnego, który funkcjonował już w Wałbrzychu kilka lat temu.

Intencją władz miasta jest zmniejszenie zaległości czynszowych w lokalach komunalnych.

- Po czterech latach od poprzedniej inicjatywy chcemy zaproponować program umorzeniowy, który wyciąga pomocną dłoń do przynajmniej części dłużników, którzy z różnych powodów nie płacą czynszu. Albo, co szczególnie dla nas ważne, nie są w stanie spełnić obowiązku czynszowego z powodu przeszłości. Po-

wiedzmy otwarcie: jest w Wałbrzychu grono osób, dla których obciążenie zadłużeniem, często nie przez nich wywołane, stanowi tak duży ciężar, że ich całe życie i perspektywy normalnego funkcjonowania są obciążone zadłużeniem, które na przykład odziedziczyli - mówi Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska.

Wyjaśnia, że dla tych osób oraz dla takich, które po jakimś epizodzie, np. braku pracy, stałych dochodów, teraz chcą wyjść na tzw. prostą, miasto stwarza narzędzie. Ma ono charakter obustronnych korzyści. Bo płatnik, któremu umarzają część zadłużenia, stanie się pełnoprawnym uczestnikiem relacji z Miejskim Zarządem Bu-

dynków. Zwiększy się grupa wałbrzyszan, płacących regularnie czynsz. Takie wnioski płyną z działań, podejmowanych już w przeszłości.

Jest kilka warunków umorzenia

Program umorzeniowy ma polegać na tym, że dłużnik wpłaci 15 procent kwoty, z którą zalega, a następnie przez 12 miesięcy będzie płacił czynsz. Wtedy uzyska całkowite umorzenie. Warunkiem jest też, że zadłużenie nie będzie mniejsze niż sześć tysięcy złotych. Wniosek trzeba byłoby złożyć do 31 grudnia (od 1 października).

Prezydent tłumaczy, że pomysły programu umorzeniowego wziął się z tego, że sytuacja finansowa mieszkańców poprawia się, ale za ludźmi ciągną się długi, wynikające z różnych sytuacji z przeszłości. Jest też grupa młodych ludzi, którzy odziedziczyli czynszowe zadłużenie, a teraz nie mogą się ubiegać o mieszkanie komunalne. Zdarza się, że o takim długu nic nie wiedzieli.

W poprzednim programie w 2022 roku po spłaceniu zadłużenia czynsz zaczęły syste-

matycznie płacić 103 osoby, z ponad 170. Tylko w przypadku 13 osób program był nieskuteczny.

Wałbrzyskanie mają około 150 milionów złotych zadłużenia

Wobec niepłacących czynsz w Wałbrzychu cały czas są prowadzone postępowania windykacyjne. Współczynnik ściągłości czynszu wynosi tu blisko 92 procent.

- Teraz w bardzo prosty sposób każdy zainteresowany będzie mógł rozwiązać swój problem i spłacić zadłużenie. W ciągu trzech miesięcy, do końca roku, będzie musiał wpłacić 15 procent zaległości, a później płacić czynsz regularnie przez 12 miesięcy. Wnioski o umorzenie będą rozpatrywane, będą przechodziły przez szczeble analizy - mówi Remigiusz Łatka, prezes MZB w Wałbrzychu.

Dodaje, że obecnie zadłużenie wałbrzyszan z tytułu niepłaconego czynszu w lokalach komunalnych sięga w sumie około 150 milionów złotych. Jeśli program wypali, w krótkim czasie może ono zostać znacznie zredukowane. ©

Chwila nieuwagi i... wypadek gotowy

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Wypadek na obwodnicy Wałbrzyska spowodował 19 września poważne utrudnienia na Europejce. Jest ważny apel policji.

Na szczęście kierowcom nic poważnego się nie stało. Mocno zniszczone są tylko samochody, a ruch na Europejce został poważnie utrudniony.

- Pomimo codziennie prowadzonych działań profilaktycznych, informacyjnych i prewencyjno-kontrolnych oraz ciągłych apeli policjantów ruchu drogowego, na Europejce między Piaszkową Górą i Szczawnem-Zdrojem doszło do wypadku drogowego. W wyniku nieprawidłowej zmiany pasa ruchu 55-ltnia wałbrzyszanka doprowadziła do zderzenia z innym pojazdem, jadącym w tym samym kierunku, a prowadzonym przez 24-latkę - powiedział nam Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu.

Kobieta trafiła do szpitala z obrażeniami ciała, nie zagrażającymi jej życiu. Policjanci za-

trzymali dowody rejestracyjne obydwu pojazdów za uszkodzenia.

Mundurowi kolejny raz apelują do kierowców o dostosowaniu prędkości do panujących na drodze warunków. I o to, aby właściwie wyprzedzać inne pojazdy, pamiętając przy tym o należytej zmianie pasa ruchu. Zanim rozpoczniemy wykonywanie manewru powinniśmy upewnić się, czy nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa. Na ścinajmy zakrętów i nie zjeżdżajmy na przeciwny pas ruchu. ©

Wypadek na obwodnicy to kłopot dla wielu kierowców.

Rusza III Wałbrzyski Festiwal Reformacji

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Październik spędzimy z Wałbrzyskim Festiwalem Reformacji. W jego planie znalazło się wiele interesujących wydarzeń.

Wielkimi krokami zbliża się zaplanowany na październik III Wałbrzyski Festiwal Reformacji. Będzie to cykl wydarzeń, przygotowanych przez Parafię Ewangelicko-Augsburską w Wałbrzychu.

- Trzy lata temu postanowiliśmy wydarzenia, które dzieją się wokół naszej parafii, wokół Kościoła Zbawiciela w Wałbrzychu, przedstawić w jednym cyklu. To, co robimy przez cały rok pokazać na fajnym festiwalu. Zaczęliśmy trzy lata temu, a w tym roku, czyli 2025, mamy szczególną okazję, bowiem obchodzimy jubileusz 500-lecia reformacji na Ziemi Wałbrzyskiej - mówi ksiądz Marek Brożek, proboszcz wałbrzyskiej parafii.

Wyjaśnia, że według kronik z 1525 roku ksiądz Christoph I von Hochberg sprowadził na zamek Książ i do Szczaw-

wienka pierwszego ewangelickiego proboszcza - Georga Schlossera. To było pół tysiąca lat temu. Jest co upamiętnić.

Festiwal zacznie się 2 października o godz. 17.00 na zamku Książ uroczystym nabożeństwem dziękczynnym. Na godz. 18.00 zaplanowano spotkanie „O historii na żywo”, zatytułowane „Ewangelicyzm pod skrzydłami Hochbergów”, podczas którego będzie promowana przetłumaczona na język polski „Kronika Kościoła Zbawiciela w Wałbrzychu”.

Oto w skrócie wydarzenia Festiwalu:

2 października (czwartek), zamek Książ (Mauzoleum) - godz. 17.00 - nabożeństwo dziękczynne (inauguracja festiwalu); 18.00 - „O historii na żywo”, czyli „Ewangelicyzm pod skrzydłami Hochbergów”; także promocja kroniki parafialnej z 1888 roku.

4 października (sobota), Szczawienko (parking przy cmentarzu parafialnym) - godz. 11.00 - spacer historyczny śladami ewangelików w Wałbrzychu.

10 października (piątek), Kościół Zbawiciela - godz. 20.00 -

Ewangelicki Kościół Zbawiciela w Wałbrzychu będzie gościł w październiku wydarzenia Festiwalu Reformacji.

nocne zwiedzanie (grupa I); 21.00 - nocne zwiedzanie (grupa II); obowiązują zapisy na: wałbrzyskifestiwalreformacji@gmail.com.

18 października (sobota), Akademia Nauk Stosowanych im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych - godz. 10.00 - konferencja naukowa, poświęcona dziedzictwu Reformacji.

23 października (czwartek), restauracja Apropoz - godz. 18.00 - Historyczne Rozmowy

Stołowe, panel dyskusyjny o wpływie Reformacji na region; obowiązują zapisy na: wałbrzyskifestiwalreformacji@gmail.com.

25 października (sobota), Kościół Zbawiciela - godz. 18.00 - Jazzowe Zaduszki, wystąpi kwintet jazzowy, tworzący autorski projekt „Hymny”.

31 października (piątek), Filharmonia Sudecka - koncert, będący jednak wydarzeniem biletowanym. ©

NA WOKANDZIE PODEJRZANA O ŚMIERTELNE POTRĄCENIE ŚWIDNICZANKI ANGELIKA K. PRZEKAZAŁA SWE STANOWISKO

Jedna strona mówi o niewinności, za to druga jest przekonana o zabójstwie

Adrianna Szurman
Świdnica

Matka dwojga dzieci zginęła pod kołami samochodu. Obrońca podejrzanej stawia sprawę jasno: moja klientka jest niewinna.

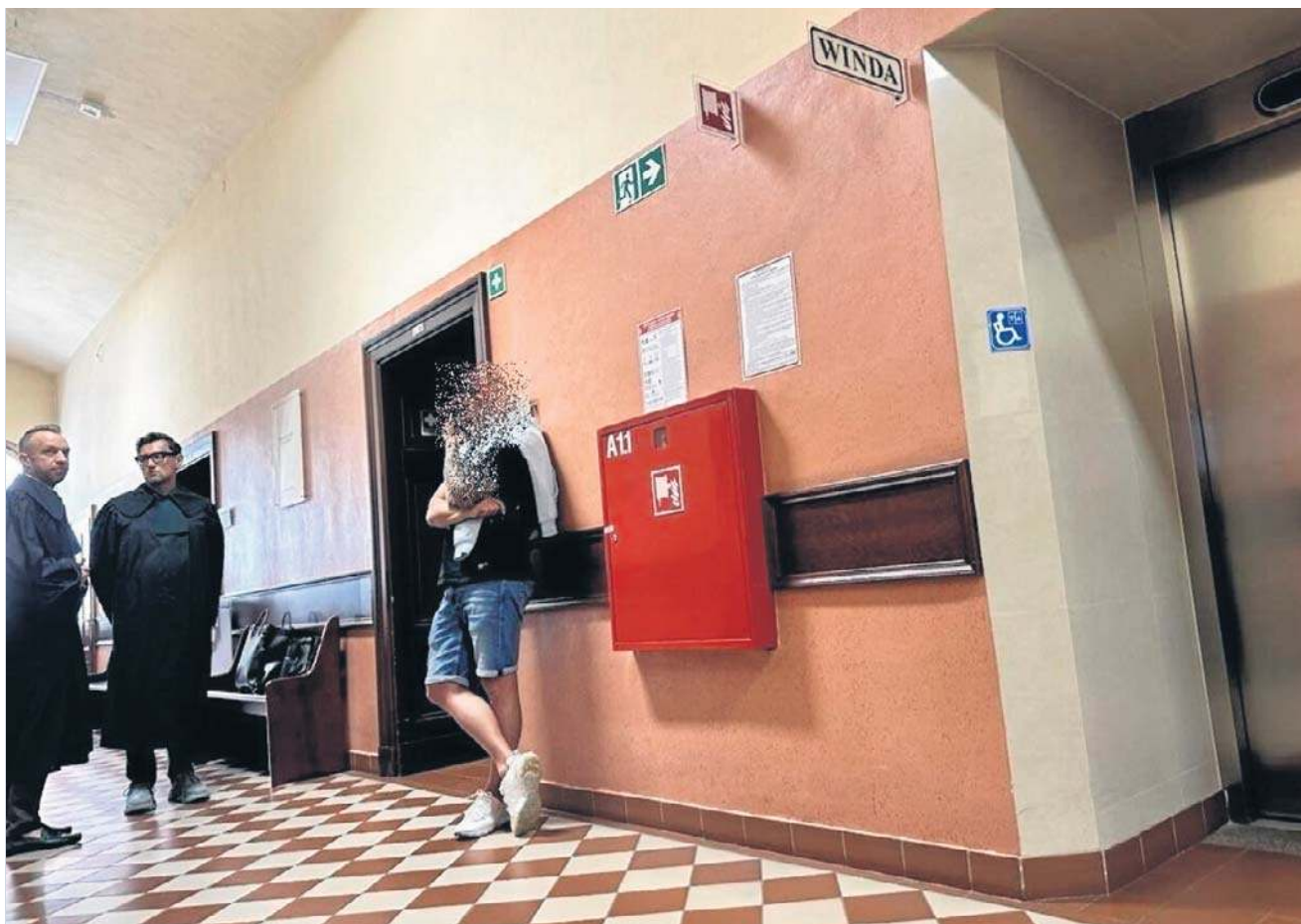
Do poruszających wydarzeń, które rozegrały się na ul. Cichej w Świdnicy, gdzie pod kołami samochodu zginęła 39-letnia Patrycja J., zdecydowała się odnieść Angelika K. Ważne stanowisko przekazała Gazecie Wrocławskiej za pośrednictwem swojego adwokata. Przypomnijmy, że jest ona podejrzana o śmiertelne potrącenie świdniczanki, ucieczkę z miejsca zdarzenia i zacieranie śladów. Prokuratura Rejonowa w Świdnicy bada, czy mogła działać intencjonalnie. Przekonani są o tym adwokaci, reprezentujący rodzinę tragicznie zmarłej kobiety. Uważają, że doszło do zabójstwa.

Zginęła matka dwojga małoletnich dzieci

Zdaniem śledczych ze Świdnicy, 39-letnia Patrycja J. została śmiertelnie potrącona przez 41-letnią Angelikę K. jej białą teslą. Świdniczanka miała uciec z miejsca zdarzenia i nie udzielić pomocy ofierze wypadku. Prokuratura rozważa także, czy 41-latką mogła działać z celowo, ale nie zmieniła prawnej kwalifikacji czynu.

Choć - jak zaznaczają śledczy - mogą to zrobić na każdym etapie postępowania. O tym, że doszło do zabójstwa mówią wprost adwokaci, reprezentujący rodzinę ofiary, jej męża i dwoje małoletnich dzieci. Adwokat Krzysztof Krupa i Rafał Wiatr są przekonani, że zmiana kwalifikacji czynu na zabójstwo to tylko formalność i kwestia czasu. Ich zdaniem świadczą o tym dowody, zgromadzone w tej sprawie, m.in. ślady, zabezpieczone na jezdni i inne, do których nie mogą się publicznie odnosić na obecnym etapie postępowania.

I właśnie ta wypowiedź obrońców sprawiła, że podejrzana o śmiertelne potrącenie na ulicy Cichej postanowiła odnieść się publicznie do sprawy. Jak dotąd nie wypowiadała się w mediach, podobnie jak obrońcy pokrzywdzonej.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, rozpatrując zażalenie na tymczasowe aresztowanie Angeliki K. zatrzymał ją za kratami.

Angelika K. podkreśla, że nie miała świadomości, iż kogokolwiek potrąciła

- Moja klientka jest głęboko poruszona. Zdecydowaliśmy się zająć stanowisko w tej sprawie z uwagi na społecznie nieodpowiedzialne słowa pełnomocników rodziny pokrzywdzonej, którzy nie odnoszą się do aktualnych zarzutów, a ich taktyka procesowa wydaje się skupiać na zainteresowaniu społecznym tą sprawą. Co więcej, w związku z nowymi dowodami, które pojawiły się w tej sprawie, prokuratura będzie musiała rozważyć zmianę prawnej kwalifikacji czynu i z pewnością nie będzie to zabójstwo - mówi nam Karol Rusin, jeden z adwokatów, reprezentujących w postępowaniu Angelikę K.

- Zastosowanie przez sąd aresztu nie przesądza, że Angelika K. jest winna chociażby wypadku - mówi obrońca podejrzanej.

Obrońca zdecydowanie podkreśla, że na ten moment, w myśl prawa, Angelika K. jest niewinna, a okoliczności, podnoszone przez pełnomocników rodziny ofiary są wyłącznie niepotwierdzonymi przypuszczeniami.

- Zastosowanie aresztu nie przesądza, że Angelika K. jest winna chociażby wypadku - mówi.

Kobieta za pośrednictwem swojego obrońcy przekazała prasie, że nie miała absolutnie żadnej świadomości, że feralnej nocy kogokolwiek potrąciła. O tym, że na miejscu zdarzenia widziany był jej samochód, dowiedziała się następnego dnia rano, kiedy razem z tatą była we Wrocławiu w sprawach służbowych, związanych z firmą, w której pracuje. To charakterystyczny samochód, biała tesla, dlatego postanowiła zgłosić się na policję.

- Moja klientka nie ukryła się, tylko pojechała na policję. Na karoserii nie było żadnych wgnieceń, które mogłyby świadczyć o tym, że kogoś potrąciła. To mogło się zdarzyć dosłownie każdemu z nas, a mówienie o mataczeniu jest

niedorzeczne. Mataczy ktoś, kto w takiej sytuacji np. ukryłby samochód albo spalił, a nie ktoś, kto jedzie do komendy - tłumaczy mecenas Karol Rusin.

Starał się o zmianę zastosowanego wobec Angeliki K. środka zapobiegawczego z tymczasowego aresztowania na dozór policji i poręczenie majątkowe. Jednak sąd nie zgodził się na to, przyznając rację prokuraturze. Śledczy obawiają się, że kobieta mogłaby uciec, mataczyć, a zagrożenie karą jest wysokie.

Pełnomocnicy rodziny podkreślają, że okolicznością, która uzasadnia dalsze stosowanie aresztu jest także niezłożenie do tej pory zeznań przez Przemysława Ż.

Tymczasem obrona podkreśla, że Angelika K. jest (podobnie jak zmarła Patrycja J.) matką dwojga bardzo małych dzieci, które kocha i którymi się opiekowała do chwili zatrzymania. Jest osobą niekaraną, która do tej pory nie miała żadnej styczności z organami wymiaru sprawiedliwości jako oskarżona. Funkcjonowała w społeczeństwie jak każdy z nas.

Zniknął sąsiad i nagrania. Policja szuka Przemysława Ż.

Obrona i sama podejrzana nie odnosi się do kwestii, związanej z Przemysławem Ż., sąsiadem ofiary, którego zeznania mogą się okazać nie do przecenienia. Ale mężczyzna zniknął. Podobnie, jak nagrania z kamery, której obiektyw jest wycelowany w jezdnię, gdzie doszło do dramatu.

W przeszłości Angelika K. i Przemysław Ż. byli związani

ze sobą uczuciowo. Feralnej nocy Patrycja J. właśnie do jego drzwi skierowała swoje kroki po tym, jak wysiadła z taksówki. Była wcześniej u koleżanki, którą odwiedziła po powrocie z wakacji. Przed domem znaleziono przy drodze jej klapki i torebkę, powieszoną na płocie.

Jak zaznacza obrońca Angeliki K., feralnej nocy nie doszło do żadnej kłótni między ofiarą potrącenia a jego klientką. Ani między Przemysławem Ż. i którąś z kobiet.

- Wbrew medialnym doniesieniom, pani Angelika w ogóle nie знаła bliżej pani Patrycji. To osoby z tego samego kręgu i statusu społecznego. Znały się z widzenia, ale nie miały ze sobą żadnych relacji, a tym bardziej jakichkolwiek zatargów czy waśni - podkreśla mecenas Rusin.

Przemysław Ż. jest poszukiwany przez policję do tej sprawy, jest osobą karaną. Co Angelika K. robiła w nocy w miejscu tragedii, czy była u Przemysława Ż., czy rozmawiała z Patrycją J.?

- Te fakty są objęte tajemnicą postępowania i nie mogą się do nich odnosić publicznie - mówi nam mecenas.

Prokuratura powołała w tej sprawie biegłych m.in. od mechanoskopi. Wyniki oględzin, które znajdą się w opinii, są na etapie opracowywania.

- Staramy się o to, by opinia była jak najszybciej. Myślę, że za około półtora miesiąca podejmiemy decyzję w kwestii przedłużenia lub zmiany na inny środek zapobiegawczy w tej sprawie - powiedział nam Marek Rusin, prokurator rejonowy w Świdnicy.

©P

Strony procesu prezentują zupełnie odmienne stanowiska.

Złodziej zakradał się do samochodu dostawczego na parkingu przy ul. Galerii Victoria. I demontował go.

Rozkradał samochód po kawałku. Do czasu

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Rozkradł samochód, stojący na parkingu w Wałbrzychu. Kradł z niego element po elemencie. Właściciel oszacował straty na 9,3 tys. zł.

Policjanci z II komisariatu policji w Wałbrzychu zatrzymali 30-latkę, który systematycznie demontował i wykradał elementy zaparkowanego na terenie galerii handlowej na Sobiecinie pojazdu dostawczego. Okradał go element po elemencie, aż wpadł.

Jak przekazuje Marcin Świeży z Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, z ustaleń zaalarmowanych o przestępstwie policjantów wynikało, że mężczyzna wykorzystał nieuwagę kierowcy i fakt, że samochód był otwarty i zaparkowany na ogólnodostępnym parkingu.

- Z auta w okresie od 6 do 9 września sukcesywnie zniknęły kolejne części wyposażenia: lusterka, reflektory, akumulator, fotel kierowcy i radioodtwarzacz. Łączna wartość strat właściciela została oszacowana na blisko 9,3 tys. zł. Dzięki policyjnej pracy operacyjnej sprawca został zatrzymany - informuje Świeży.

Jeszcze tego samego dnia funkcjonariusze kryminalni drugiego komisariatu przeszukali go. 30-latek przyznał się do kradzieży. Trwają czynności, mające na celu odzyskanie skradzionych rzeczy.

Mężczyzna usłyszał już zarzuty. Grozi mu do 7,5 roku pozbawienia wolności. Zagrożenie jest bardzo wysokie, gdyż działał w warunkach recydywy. Pewno niedługo kolejny raz - tym razem bardzo boleśnie - przekona się, że kradzione nie tuczy...©

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Trwa głosowanie na projekty Wałbrzyskiego Budżetu Obywatelskiego 2026. Ostatnio zaprezentowano projekt nr 3 „Górnik 8.0”.

W Wałbrzychu zaprezentowano kolejny projekt, który ubiega się o realizację w ramach Wałbrzyskiego Budżetu Obywatelskiego na 2026 rok. To projekt nr 3, nazwany „Górnik 8.0 - święto wałbrzyskiego sportu dla każdego”. Jest jednym z kilku o charakterze sportowym.

- Nasz obiekt często jest kojarzony jako dom wałbrzyskiej koszykówki. Przyszły rok będzie wyjątkowy i to tutaj będzie serce obchodów 80-lecia wałbrzyskiego sportu. Program obchodów dopiero powstaje. Jednak kiedy pomysłodawczyni i autorka jednego z projektów zwróciła się do spółki, wydaje się, że jesteśmy wymarzoną miejscem i partnerem na realizację projektu „Górnik 8.0”. To właśnie 80-lecie Górnika w przyszłym roku będziemy świętować w ramach obchodów 80-lecia wałbrzyskiego sportu - mówi Kamila Świerczyńska, prezeska wałbrzyskiego Aqua Zdroju.

Jak wyjaśniają autorzy projektu, cyfra 8 w tym przedsięwzięciu nie jest przypadkowa. W ramach zadania planuje się

Dzieci z ZS-P nr 7 promowały projekt budowy przy ich szkole boisk do koszykówki 3x3.

przez 8 miesięcy organizację 8 wydarzeń sportowych z 8 dyscyplin. Do tego finałowy koncert, spinający wydarzenia, sportową galę, mural o historii wałbrzyskiego sportu oraz pamiątkowy album dla uczestników wszystkich amatorskich wydarzeń w ramach projektu.

Głosowanie na projekty, zgłoszone do WBO na 2026 rok ruszyło z początkiem września. Głosy można oddawać do końca tego miesiąca.

Planowany koszt projektu to 730 tys. zł.

Przypomnijmy, że głosowanie na projekty, zgłoszone do Wałbrzyskiego Budżetu Obywatelskiego na 2026 rok ruszyło z początkiem września. Głosy można oddawać do końca tego miesiąca.

Od tego roku dla potrzeb Wałbrzyskiego Budżetu Obywatelskiego miasto podzielono na sześć obszarów dzielnic i w każdym jest do dyspozycji 900 tys. zł. Jest przy tym obowiązek zgłoszenia dwóch projektów. Głosowanie musi się odbyć nawet jeśli zgłoszone

projekty mają w sumie wartość nie większą niż 900 tys. zł. Do tego projekt musi zbierać co najmniej 300 głosów. Obniżono też wiek głosujących do 14. roku życia. Mieszkańcy zdecydowali, na co wydać w sumie 5,4 mln zł z budżetu gminy. Do głosowania zakwalifikowały się 33 projekty. Wyniki zostaną ogłoszone do 15 października.

Budżet obywatelski to wydzielona kwota z budżetu gminy. Mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły na przeznaczenie tych środków. Realizowane są projekty z największym poparciem.©

Policjanci na imprezach - tym razem nie w ramach interwencji

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Wałbrzyscy policjanci byli na weekendowych imprezach. Budowali dobre relacje z mieszkańcami i rozmawiali z nimi o bezpieczeństwie.

Policjanci z Wałbrzycha uczestniczyli w masowych imprezach, organizowanych w mieście podczas weekendu. Tradycyjnie już wykorzystali okazję do budowania zaufania mieszkańców i rozmów z nimi o bezpieczeństwie.

Zaczął się w piątek, 19 września. Wtedy funkcjonariusze wzięli udział w festynie „Stop Przemocy”, zorganizowanym w Parku Sybiraków. Dzieci chętnie pozowały do zdjęć z policyjną maskotką Ko-

Wałbrzyscy policjanci chcą być blisko mieszkańców.

misarzem Lwem. Starsi korzystali z okazji, żeby porozmawiać z mundurowymi o bezpieczeństwie.

Dzień później policjanci przyłączyli się do akcji wałbrzy-

skiego krwiodawstwa, zorganizowanej na parking przy jednym z marketów budowlanych przy ul. Wieniawskiego. Na miejscu stanął policyjny namiot oraz miasteczko ruchu drogowego. I - ku uciesze najmłodszych - zjawił się Komisarz Lew. Celem wydarzenia była promocja honorowego oddawania krwi.

Natomiast w niedzielę policjanci pojawili się na festynie rodzinnym w dzielnicy Sobiecin. Dzieci mogły zasiąść za kierownicą radiowozu, przymierzyć policyjną czapkę i porozmawiać z funkcjonariuszami.

Kolejny raz okazało się, że obecność funkcjonariuszy na masowych imprezach jest korzystna dla wszystkich. Bo wszyscy wynoszą z nich przekonanie o potrzebie współpracy.©

Górnik Zamek Książ Wałbrzych zakończył już sparingowe mecze

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Koszykarze Górnika Zamek Książ Wałbrzych rozegrali ostatni przed ligowym sezonem sparingowy mecz z drużyną Tasomix Rosiek Stal Ostrów Wielkopolski. Nieznacznie przegrali.

Początkowo w planie towarzyskich spotkań wałbrzyszan nie było meczu z ostrowianami. Kluby się jednak porozumiały i pojedynek rozegrano 19 września w Wałbrzychu. Z próby zwycięsko wyszli goście, którzy wygrali 75:67.

Był to tylko sparing, a do tego trener Andrzej Adamek kolejny raz nie miał do dyspozycji wszystkich zawodników. Brak Dariusza Wyki czy Adama

Wałbrzyskanie zakończyli cykl przedsezonowych sparingów. Teraz czas na mecze o stawkę - ligowe i pucharowe.

Łapety musiał się przełożyć na siłę Górnika w walce pod koszami. Zabrakło też Averego Andersona i Macieja Bojanowskiego.

Górnik Zamek Książ Wałbrzych - Tasomix Rosiek Stal

Ostrów Wlkp. 67:75 (15:12, 18:28, 13:13, 21:22).

Zdobywcy punktów dla gospodarzy: Cabbil 27, Benson 12, Pemberton 10, Jogela 9, Kulka 5, Marchewka 4, Puchalski 0, Smith 0.©

Dwa dni inspirujących spotkań, warsztatów, debat i rozmów o tym, co najważniejsze - o życiu

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Aż 1,2 tys. osób uczestniczyło w zakończonym w Wałbrzychu Festiwalu „Uzależnieni od życia”. Druga edycja tego wydarzenia zgromadziła też 47 partnerów.

Zainteresowanie Festiwalem, organizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu było ogromne. Można powiedzieć, że rozwija się on i krzepnie. Wygląda na to, że odpowiada na społeczne zapotrzebowanie. Przez dwa dni pełno na nim było inspirujących spotkań, warsztatów, debat i rozmów o tym, co najważniejsze - o życiu.

Pierwszy dzień Festiwalu z myślą o młodzieży

Pierwszy dzień to były głównie wykłady, a podzielono go na dwa bloki - dla młodzieży oraz dla dorosłych.

Młodzi uczestnicy mogli wysłuchać wystąpień m.in. o fizycznym rozwoju, motywacji, roli nawodnienia i problemie hejtu. Kulminacją była debata „Młodzi w mocy - o zdrowiu, motywacji, relacjach”, w której wzięli udział nastolatki: Julia Obuchowska - mistrzyni Polski w karate, kierownca rajdowy Jakub Choraży, artystka i wolontariuszka Emilia Francuziak, Jakub Bąk z Wojewódzkiej Rady Młodzieżowej oraz tancerz Zespołu Pieśni i Tańca Wałbrzych Jakub Niewada.

Rozmowa pokazała, że młodzi ludzie mogą wszystko. Wystarczy, że odnajdą swą pasję i energię, by dzielić się nią z innymi. Taką była też idea Festiwalu. Miał być impulsem, zara-

Druga edycja Festiwalu „Uzależnieni od życia” miała świetną frekwencję - 1,2 tys. osób!

zić optymizmem, odwagą i przekonaniem, że cały świat stoi przed młodymi ludźmi otworem.

Po debacie młodzież wysłuchiwała krótkiej, ale bardzo poruszającej prelekcji Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i

Ewa Story: - Chcemy inspirować, wzmacniać i pokazywać, że życie w każdym wieku i w każdej sytuacji może być piękne i szczęśliwe.

Krwiolecnicstwa. Eksperci rozmawiali z nimi o pomaganiu i zachęcali do oddawania tego, co bezcenne - własnej krwi, podkreślając, że to najprostszy i zarazem najpiękniejszy gest ratowania życia.

Dorośli i seniorzy uczestniczyli natomiast tego dnia w prelekcjach, poświęconych m.in. radośnemu rodzicielstwu, sile dotyku, diecie wspierającej zdrowie psychiczne oraz pasjom, które mogą być najlepszą formą terapii. Szczególne poruszenie wywołało wystąpienie jednej z założycielek Fundacji

„Kalejdoskop Autyzmu”, mamy dziecka z niepełnosprawnością. Opowiadała o sile wzajemnego wsparcia rodziców w trudnych momentach, o budowaniu relacji i konieczności dbania o siebie nawet w sytuacjach kryzysowych - bo to daje ogromną moc i chęć do działania.

Nie mniejsze emocje wzbudziło wystąpienie Joanny Figas, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, która swoją energią i pasją do gór zaraża innych. Publiczność z podziwem

słuchała jej opowieści o zdobywaniu kolejnych szczytów i spełnianiu marzeń.

- W górach poznaję siebie, przełamuję lęki i odnajduję spokój. To tam jest wszystko, co kocham - podkreślała Joanna, inspirując do odkrywania własnych źródeł siły.

Zakończeniem pierwszego dnia była debata „Dbam, wspieram, żyję - zdrowie i dobrostan w każdej roli życia”, która udowodniła, że seniorzy nie zwalniają tempa. Malują, tańczą, prowadzą warsztaty i zarażają energią młodsze pokolenia.

- Rozmowy z seniorami zawsze budzą mój podziw i zachwyt. Mają w sobie niesamowitą siłę, która uczy pokory i daje nadzieję. Bez nich nie byłoby tego festiwalu - podkreśliła Joanna Ziętło-Augun, psycholożka i współorganizatorka wydarzenia.

Drugi dzień był warsztatowy

Drugi dzień festiwalu miał charakter plenerowy. Na stoiskach wystawców można było wziąć udział w warsztatach, prelekcjach i zajęciach sportowych. Obecni byli m.in. psycholog sportowy, przedstawiciele miejskich instytucji, fundacji, klubów sportowych, a także lokalni przedsiębiorcy.

Choć pogoda pokrzyżowała część planów, dzięki szybkiej reakcji organizatorów i wystawców wydarzenie przeniosło się do auli Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa. A energia i zaangażowanie uczestników sprawiły, że atmosfera nie ucierpiała ani odrobiny.

Spotkanie z Dorotą Wellman było finałem wydarzenia - pełnym refleksji, ale też humoru

i radości życia. Publiczność usłyszała, że życie, mimo nieprzewidywalności, może być najcenniejszą przygodą, zaś pasja - najlepszą inwestycją.

Gości festiwalu otrzymała od organizatorów wyjątkowy upominek - materiałową laleczkę - Anię z Zielonego Wzgórza, symbol kampanii społecznej, promującej rodziną pieczę zastępczą „Ania szuka domu”. Tym samym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu zyskał kolejnego ambasadora tej inicjatywy.

- To były piękne dwa dni, podczas których królowała pasja. Jestem pod wielkim wrażeniem młodych ludzi, którzy już teraz idą przez życie z pasją. Kiedy ich słucham, wiem, że przyszłość maluje się w jasnych barwach - dodała Magdalena Kanfer, prelegentka i uczestniczka Festiwalu.

- Festiwal tworzymy wspólnie, dla mieszkańców Wałbrzyska i razem z nimi. Chcemy inspirować, wzmacniać i pokazywać, że życie w każdym wieku i w każdej sytuacji naprawdę może być piękne i szczęśliwe - podkreślała Ewa Story, dyrektorka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.

Organizatorem Festiwalu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu - Dział Profilaktyki. Patronat nad wydarzeniem objął prezydent miasta Roman Szefemiej. Główni partnerzy wydarzenia to: Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa, Fundacja Polska Fala, Sanatoria Dolnośląskie, Marconi, Fundusz Regionu Wałbrzyskiego oraz Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych.©©

Ziemniaki z gzikiem albo śledzikiem i dzik z siana

Paweł Gołębiowski
gmina Gluszyca

W gminie Gluszyca królowały... ziemniaki. W dwóch tamtejszych sołectwach zorganizowano wiejskie pikniki, których głównym bohaterem było to właśnie warzywo.

Imprezy, przygotowane w Kolicach i w Sierpnicy udały się doskonale. Dopisała pogoda, a dania z ziemniaków smakowały wyśmienicie. Kolejny raz okazało się, że to, co - przynajmniej

teoretycznie - najprostsze, może też być najlepsze.

W Kolicach można było skosztować ziemniaczków zapiekanych, z grilla, z kociołka, ziemniaka z gzikiem albo śledzikiem, zakręconego oraz pieczonego. Do tego serwowano domowy smalczyk i ciasta spod ręki mistrzyni kuchni z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich „Kolicowe Kwiaty”. Nic, tylko palce lizać!

Przygotowano też gry i zabawy dla dzieci - m.in. kółko i krzyżyk, strzelanie z łuku czy wysłuchiwanie w workach.

Zachwyciły dekoracje, będące wytworem niezwykłej wyobraźni mieszkańców. Z siana powstały np. dzik czy kurki, które budziły uśmiech i podziw. Nad całością czuwała sołtys Barbara Sokołowska. Atmosfera była znakomita.

Tak samo, jak w sąsiedniej wsi Sierpnica. Tu pod przewodnictwem sołtys Danuty Jabłońskiej odbył się piknik sąsiedzki z naciskiem na sportową rywalizację oraz sąsiedzki poczęstunek.

Na stole królowały ziemniaczki na parze z pomadą, go-

fry z różnorodnymi dodatkami i domowe ciasta, a na boisku trwały rozgrywki piłki nożnej.

W obydwu wydarzeniach zaangażowali się sołtysi, rady sołeckie, radni rady miejskiej, Centrum Kultury - Miejskiej Biblioteki Publicznej, a także lokalne firmy i stowarzyszenia. TRównież - a raczej przede wszystkim - mieszkańcy rozba- wionych wiosek.

- Weekend uważam za w pełni udany - podsumował Roman Głód, burmistrz Gluszy, który odwiedził obydwie miejscowości.©©

Widzieliście kiedyś dzika z siana? Był jedną atrakcją wiejskiego, ziemniaczanego pikniku w Kolicach.

REKLAMA

0011406435

Czarny Bór, 25.09.2025 r.

Wójt Gminy Czarny Bór**Ogłasza**

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości rolnej niezabudowanej położonej w obrębie Witków, gmina Czarny Bór, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka:

- nr 416/3 o pow. 0,0,3634 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu prowadzona jest księga wieczysta nr SW1W/00022984/0, stanowiącej własność gminy Czarny Bór

Nieruchomość wolna od obciążeń, praw i roszczeń osób trzecich.

Szczegółowe informacje w ogłoszeniu o przetargu.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wsi Witków i Jaczków uchwalonym przez Radę Gminy Czarny Bór uchwałą Nr X/51/2007 z dnia 22.11.2007 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 8.01.2008 r., Nr 3, poz. 30, działka nr 416/3 znajduje się w jednostce terenowej oznaczonej na rysunku planu symbolem: R3 – tereny rolnicze.

Cena wywoławcza działki nr 416/3 wynosi 25.002,00 zł.

Sprzedaż zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 oraz art. 43 ust. 1 pkt 2

Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się w dniu 13.11.2025 r. o godzinie 9¹⁵ w siedzibie Urzędu Gminy w Czarnym Borze przy ul. Głównej 18 – sala nr 5.

Wysokość wadium, forma, termin i miejsce jego wniesienia: Wadium w pieniądzu w wysokości 1.200,00 zł należy wpłacić na rachunek Gminy Czarny Bór nr 67 8359 0001 0023 7158 2000 0006 Bank Spółdzielczy, nie później niż do dnia 7.11.2025.

Za dokonanie wpłaty uznaje się dzień wpływu środków na rachunek bankowy Gminy Czarny Bór.

Ogłoszenie o przetargu zostanie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Czarnym Borze przy ul. Głównej 18 oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Czarnym Borze (www.bip.czarny-bor.pl).

Szczegółowych informacji udziela:

Urząd Gminy w Czarnym Borze

ul. Główna 18

Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Lokalnego

Tel. 74 8450 139

e-mail: nieruchomosci@czarny-bor.pl

REKLAMA

0011406434

Czarny Bór, 25.09.2025 r.

WÓJT GMINY CZARNY BÓR**ogłasza**

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości rolnej niezabudowanej położonej w obrębie Witków, gmina Czarny Bór, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka:

- nr 416/2 o pow. 0,0,1397 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu prowadzona jest księga wieczysta nr SW1W/00022984/0, stanowiącej własność gminy Czarny Bór.

Nieruchomość wolna od obciążeń, praw i roszczeń osób trzecich.

Szczegółowe informacje w ogłoszeniu o przetargu.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wsi Witków i Jaczków uchwalonym przez Radę Gminy Czarny Bór uchwałą Nr X/51/2007 z dnia 22.11.2007 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 8.01.2008 r., Nr 3, poz. 30, działka nr 416/2 znajduje się w jednostce terenowej oznaczonej na rysunku planu symbolem: R3 – tereny rolnicze.

Cena wywoławcza działki nr 416/2 wynosi 11.539,00 zł.

Sprzedaż zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 oraz art. 43 ust. 1 pkt 2

Termin i miejsce przetargu: Przetarg odbędzie się w dniu 13.11.2025 r. o godzinie 9⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy w Czarnym Borze przy ul. Głównej 18 – sala nr 5.

Wysokość wadium, forma, termin i miejsce jego wniesienia: Wadium w pieniądzu w wysokości 2.500,00 zł należy wpłacić na rachunek Gminy Czarny Bór nr 67 8359 0001 0023 7158 2000 0006 Bank Spółdzielczy, nie później niż do dnia 7.11.2025 r.

Za dokonanie wpłaty uznaje się dzień wpływu środków na rachunek bankowy Gminy Czarny Bór.

Ogłoszenie o przetargu zostanie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Czarnym Borze przy ul. Głównej 18 oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Czarnym Borze (www.bip.czarny-bor.pl).

Szczegółowych informacji udziela:

Urząd Gminy w Czarnym Borze

ul. Główna 18

Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Lokalnego

Tel. 74 84 50 139

e-mail: nieruchomosci@czarny-bor.pl

KRÓTKO**WAŁBRZYCH****Radny „wychodził” nowy plac zabaw**

W Wałbrzychu, przy ul. Le-gnickiej w dzielnicy Stary Zdrój powstał nowy plac zabaw. To kolejny w tej części miasta. Został wybudowany w miejscu wyburzonych kiedyś, starych kamienic. Kosztował ponad 40 tys. zł. Za te pieniądze udało się wyposażyć obiekt w nowoczesne urządzenia dla dzieci w różnym wieku - od huśtawek i zjeżdżalni, przez małe konstrukcje do wspinania, bujane zabawki, aż po piaskownicę dla najmłodszych. Jest tam też coś dla dorosłych - ustawiono bowiem kilka urządzeń zewnętrznej siłowni, a w pobliżu stanęły ławki. Powstanie placu zabaw jest efektem kilkuletnich starań Anatola Szpura, przewodniczącego RWS Stary Zdrój i miejskiego radnego. PG

WAŁBRZYCH**Połączyli zabawę ze zbiórką**

W parku im. Tadeusza Kościuszki w wałbrzyskiej dzielnicy Sobiecin zorganizowano za sprawą Piotra Kwiatkowskiego rodzinny piknik „Na zakończenie lata”. Były: wata cukrowa, animacje dla dzieci i dmuchany zamek. Ważny był też dodatkowy cel imprezy: wsparcie - zgodnie z hasłem „Pomagamy zwierzętom” - pani Kasi Ptasieńskiej. W swoim domu ma pod opieką 18 psów i 40 kotów. To po prostu małe schronisko. Co niezwykle ważne - przygarnia głównie zwierzęta stare, chore, sparaliżowane, po amputacjach. Takie, których nikt nie chce. Zapewnia im dom w ostatnich dniach życia. PG

WAŁBRZYCH**Stłuczka z finałem w szpitalu**

21-latką wjechała w Wałbrzychu w tył innego samochodu osobowego, prowadzonego przez 27-latkę. Do zdarzenia doszło przed przejściem dla pieszych na ul. 1 Maja. Starsza z pań trafiła do szpitala. Obydwie kierujące były trzeźwe. Funkcjonariusze zatrzymali dowody rejestracyjne pojazdów w związku z ich uszkodzeniami. W zależności od stopnia obrażeń, jakich doznała poszkodowana będzie zależało, czy sprawa znajdzie finał w sądzie, czy też zakończy się mandatem. PG

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Ruszyła rozbudowa parku handlowego S1 w Wałbrzychu. Pojawiają się tu nowe sklepy.

INWESTYCJA MIESZKAŃCY WYGLĄDAJĄ NOWYCH MAREK

Zawitają do nas światowe brandy

Adrianna Szurman

Wałbrzych

Powstaje nowy HalfPrice na Podzamczu w Wałbrzychu. Będą też inne sklepy z modą, w tym sklep, jakiego jeszcze w mieście nie było. Trwa rozbudowa S1 przy ul. Wieniawskiego.

Na wałbrzyskim Podzamczu trwa intensywna rozbudowa parku handlowego S1 przy ul. Wieniawskiego. Działają tam lubiane przez wałbrzyszan sklepy, Biedronka, Rossmann, Action, KiK czy Pepco. Jest również bank, kwaciarnia i stacja benzynowa. Kompleks każdego dnia przyciąga klientów, zwłaszcza z Podzamcza, Piaskowej Góry, Szczawienka i okolic. A będzie ich jeszcze więcej.

Inwestor - Grupa Saller - rozbudowuje tu bowiem kompleks handlowy o powierzchni około 5 tys. m kw., na których pojawi się pięć nowych lokali. Łącznie z istniejącym obiektem finalnie zaoferuje klientom ponad 11,6 tysięcy m kw. powierzchni zakupowej.

Prace potrwać do przyszłego roku, a otwarcie nowego kompleksu zaplanowano w trzecim kwartale 2026 roku.

- Komerccjalizacja obiektu przebiega bezproblemowo. Do najemców obiektu dołączyły już znane i cenione brandy z branży tekstylnej. Na park handlowy S1 w Wałbrzychu powstały między innymi HalfPrice, Sinsay oraz nowy format Grupy CCC - Worldbox. Ostatnie wolne powierzchnie znajdują się w finalnej fazie komercjalizacji. Obiekt wkrótce wzbogaci się m.in. o znaną sieć sprzedaży książek, artykułów muzycznych, gier i akcesoriów - przekazują nam przedstawiciele inwestora.

Warto zaznaczyć, że sklep Worldbox zadebiutuje w Wałbrzychu. To szybko rozwijająca się sieć multibrandowa. W jej

Grupa Saller została założona w 1981 r. przez Josefa Sallera. Ma siedzibę w Weimarze-Legefelf, a polską centralę we Wrocławiu.

propozycjach nie brak asortymentu od cieszących się popularnością marek sportowych.

Wałbrzyskanie, zwłaszcza ci mieszkający i pracujący w północnej części miasta ucieszą się także ze sklepu HalPrice. Będzie to drugi sklep tej marki w mieście (jeden działa już przy Galerii Victoria). To sieć, która proponuje marki odzieżowe i wystroju domu z całego świata.

Inwestor nie zdradza jeszcze nazwy sieci sprzedaży książek, artykułów muzycznych i gier. Czy będzie to Empik? Jeszcze do niedawna sklep działał w galerii przy zlikwidowanym Tesco (obecnie Leroy Merlin), a dziś tylko w Galerii Victoria.

Inwestycja w Wałbrzychu nie jest jedyną Grupy Saller na Dolnym Śląsku. W ubiegłym roku inwestor oddał do użytku nowe parki handlowe w Świdnicy i Strzegomiu.

W Strzegomiu dobiega dodatkowo końca inwestycja przy ul. Wojska Polskiego, gdzie obiekt powiększył się o ponad 3,2 tys. m kw., zyskując nowy, duży sklep spożywczy, którym znajduje się Intermarche.©©

Jak się poszuka, można znaleźć perełki

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Setki osób przychodzą w każdą niedzielę na giełdę w Wałbrzychu. Koło Kauflandu można kupić dosłownie wszystko!

W każdą niedzielę na Piskowej Górze w Wałbrzychu króluje giełda koło marketu Kaufland. Na potężnym placu mnóstwo kupujących i sprzedających, a jeszcze więcej spacerujących ciekawskich. Przychodzą tu, bo kupić można niemal wszystko, a sklepy w niedziele są nieczynne. Na giełdzie znajdziecie starocie, rzeczy używane i nowe, a także rękodzieło.

Tłumy przy Kauflandzie

Setki, a jak mówią sprzedający, nawet tysiące osób przewijają się przez giełdę na Piskowej Górze w Wałbrzychu. Takich tłumów, jak w ostatnią niedzielę dawno już nie widzieliśmy. A sprzedawcy mówią, że tydzień temu było jeszcze więcej ludzi. Aż trudno w to uwierzyć.

Nic dziwnego. Można tu kupić niemal wszystko, od rzeczy

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Stoisko pani Sylwii wyróżnia się ręcznie wykonanymi, pięknymi, kolorowymi ozdobami.

rodem z pchlich targów czy giełd staroci, po używane ciuchy i całkiem nowe rzeczy. W kilku miejscach powiewają firanki.

- Pani, ładnie, tanio, to tureckie - przekonuje nas urodziwa Romka.

I trudno się nie zgodzić. Za bogato zdobioną firankę o szerokości trzech metrów

trzeba zapłacić tylko 50 zł. Wygląda naprawdę ładnie i elegancko.

Za spodnie „z misia”, które na targowiskach kosztują około 50 zł, pani chce tylko 25 zł. Rozmiary od S do XXXXXL. Przy stoisku tłum. Ale nie tylko tutaj.

W wielu miejscach kupcy handlują odzieżą, są też stoiska

z pościelą. Za bawełnianą szatynę 200x230 cm i dwie poduszki z prześcieradłem płaci się 60 zł, bez prześcieradła 50 zł.

- To holenderskie, polskie są droższe - mówi nam sprzedająca.

Obok dżem, mydło i powidło. Potrzebujecie znaczek do samochodu, znajdziecie.

Wszelkiej maści kryształ, ozdoby z PRL-u, szafki, szafeczki, krzesła balkonowe, śrubki, starocie, narzędzia, ręczniki, samochody, rowery, opony... Jednym słowem, co tylko chcecie. Trzeba tylko dobrać poszukać.

Rękodzieło jak perła wśród morza tandety

Urzekło nas stoisko pani Sylwii. Zatrzymaj się przy nim. Ona ma na stoliku pięknie zrobione rękodzieło, łapaczki snów, ozdobne wieszaki na kwiaty. Wszystko z połączenia drewna i naturalnych materiałów. Przypomina szydełkową robotę. Wyjątkowo ładne rzeczy.

- Drugi raz tu dopiero jestem, ale będę też w Szczawinie-Zdroju na jarmarku wielkanocnym. Będą też rzeczy nawiązujące do świąt, pisanki i inne - zaznacza pani Sylwia.

Jej stoisko znalazło się obok mnóstwa tandetnych, używanych przedmiotów, które nie trafiły na śmietnik. Być może ktoś się zlituje i da im nowe życie. Za takie „cuda” płaci się 5 zł i taniej, jeśli ktoś weźmie więcej.

Świeże warzywa, chleby i kiełbasa

Sporo jest tutaj także stoisk z żywnością. Można znaleźć świeże zioła (pietruszkę, koper czy szczypior), owoce i warzywa. Ale także jaja czy wielkie bochny chleba z Boleśławca.

- Robimy go od 20 lat, żadna reklama nie jest nam potrzebna - śmieją się sprzedające panie.

I rzeczywiście, kolejka z ogonkiem mówi wszystko. Za pół chleba 17 zł, ale naprawdę ogromnego.

Obok greckie specjały, od chałwy po czekolady, ciasta i batony. Tuż obok pan sprzedaje perfumy i markowe podkłady.

- Na wszystko mam faktury, miałem kiedyś sklep w Świdnicy, teraz stoję tutaj - mówi nam.

Tuż obok znaleźć można nieco tańsze rzeczy „w typie marki”.

Mijamy też stoliki z wędzonymi szynkami i kiełbasami. Pachnie ładnie. Są jaja i inne potrzebne produkty. Wiele od rolników i lokalnych gospodarzy. Nic, tylko próbować i kupować!©©

Padł rekord samochodowego Rajdu o Kropelce - tylko 2,54 l na 100 km!

Dariusz Nowaczyński
region

11. edycja Toyota Dolnośląskiego Rajdu o Kropelce przeszła już do historii. Podobnie, jak historyczny wyścig Agnieszki oraz Bartłomieja Szatanów, którzy jechali Volkswagenem Lupo.

Pojazd triumfatorów spalił za ledwie 2,54 litra paliwa na 100 kilometrów. Oczywiście taki wynik zapewnił parze zwycięstwo i jest nowym rekordem rajdu. W ostatnim, wrześniowym wzięły udział 52 załogi, które rywalizowały na 111 kilometrach trasy, a do wykonania miały ponad 30 zadań.

Zadania, atrakcje i sportowe emocje

Podczas rajdu zalew Witoszówka w Świdnicy po raz kolejny stał się motoryzacyjnym centrum Dolnego Śląska.

- Kropelka to nie tylko rywalizacja, ale też odkrywanie regionu, dobra zabawa i rodzinny klimat - podkreślał Robert Jagła, komandor rajdu i pomysłodawca imprezy.

Trasa 11. edycji Toyota Dolnośląskiego Rajdu o Kropelce prowadziła przez ciekawe zakątki regionu. Załogi odwie-

dziły m.in. grawitacyjny tor saneczkowy w Parku Aktywności „Czarodziejska Góra” w Jedlinie-Zdroju, Muzeum Górniczo-Sportowe w Wałbrzychu, prowadzone przez Jerzego Mazura, wieżę widokową w Parku Sobieskiego w Wałbrzychu, Centrum Turystyczne Granitowego Szlaku w Dobromierzu oraz Park Łażany w gminie Żarów, gdzie pod okiem instruktorów i zawodników sekcji łuczniczej Klubu Łażany z Fundacji Dolnośląska Liga Łucznictwa Tradycyjnego musiały oddać celne strzały z łuku. Uczestnicy mogli też porozmawiać z Wioletką Bezusą - reprezentantką Polski na mistrzostwach świata w łucznictwie 3D.

Na parkingu przy zalewie Witoszówka rozegrano efektowną próbę sprawnościową - slalom na czas, przygotowany przez Szkołę Jazdy Prolog i ekipę toru kartingowego M3Racing ze Świdnicy. Rywalizacja była zacięta. Liczyły się ułamki sekund i precyzja. Ostatnie dwie załogi wykryły identyczny czas przejazdu - 14,6 sekundy. Byli to Zenon i Katherina Duplicy oraz Mariusz Podołowski i Anna Tyczyńska. Niewiele wolniej, bo z wynikiem 15,00 sekund trasę

FOT. DARIUSZ NOWACZYŃSKI

Na widok takiego podrasowanego „kaszlaka” niejednemu kierowcy łza się w oku zakręci...

pokonali Maciej i Dorota Bobrowscy, zapewniając sobie drugą lokatę.

Jedną z dodatkowych atrakcji był konkurs Social Media Guru. Polegał na kreatywnym relacjonowaniu rajdu w mediach społecznościowych. Liczyły się pomysły, zdjęcia, filmy i oznaczenia partnerów imprezy. Najbardziej aktywni uczestnicy mogli zgarnąć nagrody, w tym smartfon, gimbale do nagrywania dynamicznych ujęć i praktyczne czołówki turystyczne.

Był także Eko Piknik, otwarty dla mieszkańców i gości.

Dzieci mogły bezpłatnie korzystać z dmuchańców, spróbować waty cukrowej i popcornu oraz wziąć udział w pokazach Ochotniczej Straży Pożarnej z Wierzbnej, która zorganizowała widowiskowe strzelanie z armatki wodnej. Na wszystkich czekały food trucki, kuchnia polowa i stoiska partnerów rajdu.

Puchary, wyróżnienia i motoryzacyjne perełki

Organizatorzy nagrodzili nie tylko mistrzów ekofajdy, ale także załogi, które wyróżniły się wyjątkowymi pojaz-

dami. Puchar Prezydenta Świdnicy powędrował do Marcina i Magdy Pietrzyków, którzy Toyota Yaris uzyskała najlepszy czas wśród ekip ze Świdnicy. Puchar Starosty Świdnickiego trafił do Aleksandra i Agnieszki Cwirów, którzy swoim Fiatem 126p nie tylko wywalczyli tytuł najlepszej załogi z powiatu świdnickiego, ale także zostali uhonorowani nagrodą Fair Play za sportową postawę. Wśród pań triumfowały Małgorzata i Ewa Rudownik, które w Suzuki Baleno zostały uznane za najlepszą kobietę załogę.

Tytuł „Najlepsza Kobieta za Kierownicą” zdobyła Anna Osienienko, jadąca z pilotem Marcinem Osienienko. Nagrodzono także najbardziej zgrany rodzinny team - rodzinę Tomaszewskich, która pokonała trasę z trójką dzieci na pokładzie.

Miano „Wiernego Fana” otrzymali Dariusz i Dorota Magdziarczyk, którzy startowali w rajdzie najwięcej razy w jego historii. Nie zabrakło nagród dla motoryzacyjnych perełek: Najładniejszym Pojazdem Produkcji Zagranicznej okazało się stylowe Volvo Amazon z 1964 roku, prowadzone przez Sławomira Litwina i Natalię Czajkowską, a najpiękniejszym autem polskiej produkcji - Fiat 126p Patryka Korbela i Marka Potępy. Za najładniejszy pojazd całego rajdu uznano klimatycznego Citroëna 2CV 6 z 1986 roku, którym podróżowali Tomasz i Agnieszka Sobczyńscy.

Doceniono też nietuzinkowe maszyny - tytuł „Odjechanego Pojazdu” zdobyło efektowne Audi 89 Cabrio Macieja i Doroty Bobrowskich, a nagroda „Wielki Silnik” trafiła do potężnego Dodge'a Durango z imponującą jednostką o pojemności 6,4 litra.©©

AKCJA W JEDLINIE-ZDROJU PO RAZ KOLEJNY ODBYŁO SIĘ „SPRZĄTANIE ŚWIATA”. MŁODZI LUDZIE WYRUSZYLI Z PARKU

Ktoś musiał te śmieci na ulicach i trawnikach

Młodzi ludzie wyruszyli z workami w rękach z Parku Aktywności „Czarodziejska Góra”.

Akcja rozpoczęła się 20 września o godz. 10.00. Pracy było na dobre kilka godzin.

„Sprzątanie Świata” było w Jedlinie-Zdroju bardzo udane. Jego uczestnicy czuli satysfakcję, że

Pogoda dopisała, więc praca na świeżym powietrzu była bardzo przyjemna. No i te „trofea”!

Akcję, mocno wspieraną przez Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju nazwano „Z Naturą w Kulturę”. Trafnie, prawda?

U AKTYWNOŚCI „CZARODZIEJSKA GÓRA”

ach zostawić...

włączyli się do mądrej, globalnej akcji ekologicznej.

Śmieci było na ulicach i trawnikach naprawdę sporo. Ciekawe, kto je tam zostawił? Krasnoludki?!

Najmłodsi mieli frajdę z buszowania po różnych zakątkach. Gdyby jeszcze te śmieci przyjemniej pachniały...

Praca wykonana, śmieci zebrane do plastikowych worków. Można czuć satysfakcję z wykonanego zadania.

Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci. Warto dawać dobry przykład najmłodszemu pokoleniu.

Była okazja do ekologicznego działania, ale też do miłych, towarzyskich spotkań.

W teren wyruszały całe rodziny. - Robimy to dla siebie! - tłumaczyły swą aktywność.

230 LAT WĘDRÓWKI. KSIĘGA Z NIEMIECKIEGO DOMU WRACA DO SUPRASKIEGO KLASZTORU

Przez dziesięciolecia w niemieckim domu, na jednej z półek, stała ciężka księga. Zapisana cyrylicą, niezrozumiała i tajemnicza, przez rodzinę Habekostów była nazywana po prostu „Starą Biblią”. Choć nikt nie potrafił jej przeczytać, traktowano ją z czią, przechowując jak świętą pamiątkę. Dopiero po wielu latach odkryto, że to bezcenny druk z klasztornej drukarni w Supraślu, wydany w 1791 roku.

Agnieszka Domanowska

Gisela Habekost do dziś pamięta moment, gdy jako dziecko po raz pierwszy zobaczyła tę księgę w rękach dziadka. Starzec trzymał ją z niezwykłym szacunkiem, jakby była relikwią.

- Ma bardzo tajemniczą historię, której do końca nie znam. Była zawsze w posiadaniu mojego dziadka i jako dziecko raz mi ją pokazał. Bardzo chciałam dowiedzieć się, w jaki sposób ta książka trafiła w jego ręce - wspomina.

Jednego była pewna: dziadek nie mógł być złodziejem. - Wiem na pewno, że on ją uratował, a nie ukradł. Był człowiekiem bardzo wierzącym, żył zgodnie z naukami Ewangelii i uważał tę starą, czcigodną książkę za Biblię - podkreśla pani Habekost.

Rodzina zachowała w pamięci jedynie to, że dziadek ocalił księgę w trudnych czasach XX wieku. Dla kolejnych pokoleń stała się ona obiektem niemal religijnego kultu - przekazywana jak relikwia, chroniona, choć jej treść pozostawała tajemnicą.

Nieczytelne litery

Przez dziesięciolecia księga pozostawała zagadką. Napisana w języku cerkiewnosłowiańskim, była dla niemieckiej rodziny nieczytelnym szyfrem.

- Nikt z nas nie potrafił odczytać tego pisma. Nie znaliśmy jego treści ani historii od momentu powstania ani miejsca pochodzenia - opowiada pani Gisela.

Mimo niewiedzy domownicy intuicyjnie rozumieli, że mają w rękach coś wyjątkowego. Dbali o księgę, otaczali ją szacunkiem, jakby przeczuwali jej prawdziwe znaczenie.

Dopiero w latach 80. XX wieku milczenie księgi zostało przerwane. Historycy, którzy zajęli się jej badaniem, odkryli jej prawdziwe pochodzenie.

- Dzięki historykom dowiedzieliśmy się, że to skarb z Supraśla. To homilie, komentarze do kazań, napisane w języku słowiańskim w 1791 roku. To były jedyne informacje, które moja matka zapisała w książce - mówi Gisela Habekost.

W czasach bez internetu takie ustalenia wymagały ogromnego wysiłku badawczego. - Dzisiaj łatwo jest szukać informacji, ale wtedy nie było ani Wikipedii, ani Google - zauważa pani Gisela.

Fenomen drukarni supraskiej

Aby zrozumieć wagę odnalezionego księgi, trzeba cofnąć się do dziejów miejsca jej narodzin. Profesor Aleksander Naumow, wybitny literaturoznawca, przypomina, że drukarnia supaska powstała pod koniec XVII wieku, gdy grekokatolicy postanowili nie odchodzić od tradycji słowiańskiej i prawosławnych korzeni.

XVIII-wieczna księga wróciła do Supraśla i powiększyła zbiory biblioteki w Akademii Supraskiej.

- Przeniesiono z Wilna drugą drukarnię, która od 1699 roku w zasadzie funkcjonowała. Supraśl bardzo dbał o kontynuowanie tej tradycji. Ta księga jest tego przykładem - wyjaśnia profesor.

Bazylianie, prowadzący oficynę, starali się łączyć tradycję z nowoczesnością. Supraśl był wówczas miejscem, gdzie spotykały się różne nurty kulturowe.

W drugiej połowie XVIII wieku, gdy powstała odnaleziona księga, drukarnia przechodziła proces przemian. Coraz częściej publikowano w języku polskim i łacinie.

- Już w latach, kiedy ukazuje się ta księga, drukarnia przechodzi głównie na język polski. Drukują niezwykle cenne rzeczy: tutaj wyszedł fenomenalny przekład „Podróży Guliwera” - opowiada profesor Naumow.

Mimo otwierania się na idee oświecenia, bazylianie pozosta-

wali wierni cyrylicy i językowi cerkiewnosłowiańskiemu.

- Tym bardziej niezwykle ważne jest fizyczne trwanie tej tradycji wschodniego chrześcijaństwa. Klasztor stał się unikalnym ośrodkiem, gdzie przenikały się różne nurty. Niezależnie od tego, że Supraśl staje się jedną z podstaw kultury oświeceniowej, to wciąż pielęgnuje tradycję bizantyńsko-słowiańską - podkreśla profesor.

Szczęśliwy zbieg okoliczności

Wracając do historii księgi. Gdy pani Habekost dowiedziała się, skąd ona pochodzi, postanowiła nawiązać kontakt z supraskim klasztorem. Problemem okazała się bariera językowa.

- Po przeszukaniu internetu chciałam się skontaktować z klasztorem, ale nie znam języka polskiego - tłumaczy.

Rozwiązanie przyszło nie spodziewanie.

- To naprawdę szczęśliwy zbieg okoliczności, że spotkałam ponownie moją znajomą sprzed 25 lat, panią Gabriellę Ziążę, urodzoną w Polsce. Kiedy poprosiłam ją o pomoc, od razu zgodziła się z wielkim entuzjazmem - wspomina Gisela Habekost.

Dzięki jej wsparciu udało się dotrzeć do Supraśla.

- Znalazłam klasztor, byłam tu już kilka lat temu. Spotkaliśmy się z bardzo pozytywną reakcją księdza Jarosława Józwicka. To było naprawdę coś w rodzaju cudu - wspomina pani Habekost.

Symboliczny gest pojednania

Dla pani Giseli decyzja o zwrocie księgi nie była tylko uprzejmością - niosła ze sobą głębsze znaczenie.

Skarb powraca do domu

Księga wzbogaci nie tylko zbiory, ale także możliwości badawcze Akademii.

- Cała nasza biblioteka, cała działalność polega na tym, że jest dostępna wszystkim. Mamy nadzieję, że to zainteresuje osoby do nas przyjeżdżające - mówi ksiądz Józwick.

- Księga zawiera homilie podzielone na dwie części: Księga Efrema Syryjczyka z Antiochii i z Gazy, czyli z Jerozolimy. Mamy dwie tradycje: antiocheńską i jerozolimską, zebrane po to, żeby nauczać ludzi potrzebujących wiedzy - wyjaśnia kanclerz Akademii Supraskiej.

Duchowny zwraca uwagę, że podobne skarby mogą kryć się w wielu miejscach.

- W parafiach, w cerkwiach prawosławnych takie księgi się znajdują. Ja ostatnio dałem do konserwacji księgę z początku XIX wieku, którą jeszcze niedawno używałem w parafii - dodaje.

Biblioteka z darów

Historia „Starej Biblii” wpisuje się w szerszą tradycję budowania zbiorów supraskiej biblioteki.

- Jeśli chodzi o Bibliotekę Supraską, to głównie tworzymy ją z prywatnych darów. Mamy księgi, które przyjechały z Londynu od polskich emigrantów - opowiada ksiądz Józwick.

Obecnie liczy ona około dziesięć tysięcy skatalogowanych pozycji.

- Drugie tyle jeszcze jest pracy przed nami. Cały czas napływają nowe księgi - zaznacza ksiądz Józwick.

W działaniach wspierają różne instytucje i osoby. - Dzięki współpracy z Politechniką Białostocką studenci pomagają nam katalogować. Cyrylicę kataloguje osoba, która jest uchodźcą z Ukrainy i z nami współpracuje - wymienia kanclerz.

Księgi, które uwielbiają podróżować

Jak podkreśla Fundacja Economos, „księgi nie potrafią leżeć, ale uwielbiają podróżować”. Historia homilii świętego Efrema Syryjczyka z 1791 roku jest tego najlepszym dowodem. Po blisko 230 latach wędrówki księga odnalazła drogę powrotną do Supraśla. Niosła ze sobą nie tylko teksty starożytnych ojców Kościoła, lecz także historię ludzkiej troski o dziedzictwo kulturowe i duchowe.

Zwrot dokonany przez Gisellę Habekost to symbol pojednania między narodami, wyraz szacunku dla wspólnego dziedzictwa i troski o pamięć przyszłych pokoleń.

Dziś w Supraślu, w miejscu, gdzie została wydana, księga znalazła swój dom - wśród zbiorów, które służą badaczom i wszystkim zainteresowanym poznaniem bogatej tradycji wschodniego chrześcijaństwa. ©

FOT. AGNIESZKA DOMANOWSKA

CAŁY WIEK Z MUNDUREM. 100 LAT PUŁKOWNIKA TADEUSZA FABERA

Łukasz Suchanowski
Koszalin

- Sport, dyscyplina i dobra żona - taki przepis na dożyście stu lat w dobrej formie zdradza nam płk Tadeusz Faber - weteran II wojny światowej z Koszalina, a obecnie pensjonariusz Domu Seniora w Bornem Sulnowie. Barwnym życiorysem jubilata, który jest od lat wiernym czytelnikiem „Głosu”, można obdzielić kilka osób.

Tadeusz Faber, pułkownik w stanie spoczynku, Kresowiak, weteran II wojny światowej, działacz sportowy, kombatancki i społecznik, pionier ziemi koszalińskiej, to postać nietuzinkowa. 3 września świętował w Domu Seniora „Residence” w Bornem Sulnowie jubileusz swoich setnych urodzin. Nie zabrakło na nim najbliższej rodziny, przedstawicieli środowisk kombatanckich i wojskowych oraz samorządowców z Bornego Sulnowa i Koszalina. To właśnie w tym drugim mieście przeżył najbardziej owocne lata swojego życia, ale zanim tam trafił, jego droga była długa i pełna tragicznych zakrętów.

Wojskowy od urodzenia

Stulątek pochodzi z rodziny wojskowej, urodził się w Złoczowie na południowo-wschodnich Kresach II Rzeczypospolitej.

- Wychowałem się przy koszarach 52. pułku piechoty w Złoczowie. Mój ojciec służył tam w stopniu podoficera. Lata młodości spędziłem przy rodzinie, uczęszczając do szkoły podstawowej, a w 1938 r. rozpocząłem naukę w Gimnazjum im. Jana III Sobieskiego w Złoczowie. Należałem od dzieciństwa do Związku Harcerstwa Polskiego - wspomina.

Wybuch II wojny światowej przerwał beztroskie dzieciństwo. Najpierw przeżył dwa lata okupacji sowieckiej, a następnie do miejscowości wkroczyli Niemcy. Pod koniec okupacji hitlerowskiej Tadeusz Faber wstąpił do Armii Krajowej, jednak na początku 1944 roku do jego rodzinnej miejscowości ponownie wkroczyli Sowiet.

Frontowe drogi

- Ogłosili nabór do wojska polskiego. Mnóstwo mężczyzn od 15. do 50. roku życia zebrało się na stadionie sportowym

„Sokoła” w Złoczowie. Po całym dniu ogłoszono koniec działania komisji i zaczęto formować plutony. Mojego nazwiska i dwóch innych kolegów nie odczytano, okazało się że Rosjanie urwał kawałek kartki z moim nazwiskiem na tzw. zakurkę do papierosa. Błąd naprawili i otrzymałem przydział do 7. Dywizji Piechoty II Armii Wojska Polskiego - opowiada weteran.

Po kilkumiesięcznym szkoleniu został przydzielony do batalionu ochrony sztabu 7. Dywizji Piechoty i wysłany na front. W kwietniu 1945 roku brał udział w dramatycznym forsowaniu Nysy Łużyckiej.

- Mój pododdział był z dala od linii frontu. W pewnym momencie byłem bardzo ciekawy, jak to wszystko wygląda. Kiedy dotarłem tam, usłyszałem przelatujący obok świst kuli. Wtedy zdałem sobie sprawę, że

trzeba bardzo uważać - opowiada.

Oddział płk. Fabera dotarł aż do miejscowości Mielnik - 30 kilometrów od Pragi. Za udział w opisanych wydarzeniach przyznano mu Medal Zasłużony na Polu Chwały; Medal za Odrę i Nysę; Medal Zwycięstwa i Wolności i Medal za Zdobycie Berlina.

W sierpniu 1945 r. został skierowany do Szkoły Oficerskiej w Krakowie, a po jej ukończeniu i promocji na pierwszy stopień oficerski do 39. Pułku Piechoty przy 12. Dywizji Piechoty.

Służba nie drużba

W okresie 39-letniej służby pełnił ją w następujących garnizonach: Lubań, Kraków, Łódź, Szczecin, Kamień Pomorski, Międzyzdroje, Jędrzejów, Kielce, Śrem, Warszawa, Skierniewice, Słupsk (Redzi-

kowo), Stara Miłosna i Koszalin.

W 1952 r. został skierowany do Koszalina jako komendant wojewódzkiej organizacji Służba Polsce i tu został na stałe.

- Przybyłem do Koszalina, gdyż brakowało kadry. Był to okres bardzo wyjątkowej pracy. Przybywali nowi osadnicy na ziemię odzyskaną i po zniszczeniach wojennych odbudowywaliśmy nasz kraj - podkreśla.

Trzy lata później objął stanowisko szefa szkolenia Ligi Obrony Kraju w Koszalinie. W tym samym roku poznał swoją żonę Wiktorię i zawarł z nią związek małżeński. Przeżyli razem 63 lata małżeństwa. Doczekali się dwójki dzieci, Mirosława i Barbary, trójki wnuków i jednego prawnuka.

Przygoda ze sportem

W okresie swojej służby zawodowej był mocno zaangażo-

FOT. ARCHIWUM RODZINNE

FOT. ARCHIWUM RODZINNE

wany w działalność Ludowych Zespołów Sportowych oraz Ligi Obrony Kraju. Organizował różne zawody sportowe, szkolenia dla młodzieży, krzewił sport i kulturę fizyczną. Z koszalińską kadrą sportową, szczególnie strzelecką, odwiedził wiele krajów ówczesnej „demokracji ludowej”. Uzyskał uprawnienia sędziego międzynarodowego strzelectwa sportowego oraz liczne uprawnienia trenerskie.

Czynny w stanie spoczynku

W listopadzie 1983 r. zakończył służbę zawodową, przechodząc w stan spoczynku w stopniu pułkownika. Już na emeryturze, bo w 1987 r., został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Mimo zakończenia zawodowej służby wojskowej, pozostał

w koszalińskim garnizonie i aktywnie zaangażował się w działalność społeczną, w ramach Związku Kombatanatów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych, LOK i Związku Piłsudczyków RP.

To właśnie czynna aktywność fizyczna trzymała go dość długo w doskonałej formie. Do 98. roku życia poruszał się samodzielnie, mieszkał sam, robił zakupy, załatwiał wszystkie urzędowe sprawy. Dopiero po mocnym złamaniu zdrowotnym został pensjonariuszem Domu Seniora w Bornem Sulnowie.

Mimo to cieszy się wciąż dobrą formą umysłową i fizyczną. Wciąż chętnie czyta papierowe wydanie „Głosu Koszalińskiego”, a od lat fascynuje się lokalnym sportem, który obok wojska jest jego drugą wielką pasją. ©©

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

TELETURNIEJ SOBOTA TVN 17:20

Unboxing - Wielkie otwarcie

Program „Unboxing - Wielkie Otwarcie” powraca z nową energią, nowymi zasadami i jeszcze większą dawką niespodzianek! Damian Michałowski znów wyrusza w trasę unboxingowym tirem, by poznać przebojowych ludzi z głowami pełnymi pomysłów. W nowym sezonie ponownie zobaczymy pełne energii i charyzmy zespoły, które łączą przyjaźń, więzy rodzinne lub praca. Ich zadaniem będzie rozpoznanie przeznaczenia nietypowych gadżetów ukrytych w kolorowych paczkach. Każda trafna odpowiedź to nie tylko punkty, ale i atrakcyjne nagrody. Najlepszym drużynom Damian zaproponuje udział w „grze w ciemno”

– mogą wtedy zyskać jeszcze więcej lub nieoczekiwanie wszystko stracić. W nowym sezonie uczestnicy mają szansę na przejmowanie punktów swoich rywali. Do ich dyspozycji będzie także nowa przestrzeń – dom, w którym będą mogli przetestować tajemnicze gadżety w akcji i przekonać się, do czego mogą służyć.

MELODRAMAT PONIEDZIAŁEK POLSAT 20:35

Znachor

Szanowany chirurg profesor Rafał Wilczur (Leszek Lichota) jest u szczytu kariery medycznej, gdy niespodziewanie opuszcza go żona, zabierając ze sobą ukochaną córkę, Marysię. Gdy pogrążony w rozpacz po stracie rodziny trafia do podejrzanej dzielnicy Warszawy, zostaje napadnięty i dotkliwie pobity. W wyniku urazów głowy traci pamięć. Uznany za zmarłego, odtąd żyje jak włóczęga. Piętnaście lat później pojawia się na prowincji. Nie będąc świadomy swojej tożsamości, posługuje się fikcyjnym nazwiskiem Antoni Kosiba. Ale nawet po latach amnezji profesor Wilczur sporadycznie wraca wspomnieniami do szczęśliwych, wspólnych chwil z dziećmi – siostrą córką, jest też w stanie praktykować swój zawód. Pomaganie najbardziej potrzebujących staje się

jego powołaniem, zostaje znachorem. Kiedy przypadkowo ponownie spotyka swoją córkę, Marysię (Maria Kowalska), ona jest już niezależną, młodą kobietą, która zakochała się pierwszą miłością i za to uczucie przyjdzie jej zapłacić wysoką cenę. Nie rozpoznają się, ale bardzo nawzajem potrzebują swojej pomocy...

REALITY SHOW SOBOTA POLSAT 16:30

Randka w ciemno

Legendarny show powraca po 20 latach przerwy na antenę Polsatu. Nowe odcinki w odświeżonej odsłonie rozgrzeją serca widzów i poszukiwaczy miłości. W tej emocjonującej przygodzie liczy się tylko jedno – znalezienie prawdziwego uczucia. W każdym odcinku czekają widzów dwie intrygujące rozgrywki, w których singiel lub singielka wybierze swoją drugą połówkę. Kandydaci nie mogą się zobaczyć, ale mogą się usłyszeć. Dzieli ich ściana, łączy rozmowa, emocje i szczypta niepewności, czy wybrana osoba będzie tą odpowiednią? Decyzja zapadnie wyłącznie na podstawie rozmowy i odpowiedzi na pytania – bez możliwości zobaczenia osób po drugiej stronie. Dopiero po podjęciu decyzji – nastąpi ekscytujący moment spotkania twarzą w twarz. Po rozsunięciu tajemniczego parawanu – single będą

mogli zobaczyć swoich wybranków. Niezawodnym wsparciem dla uczestników będzie Piotr Gąsowski – charyzmatyczny aktor, konferansjer i prowadzący, od lat obecny na polskiej scenie rozrywkowej. W roli gospodarza „Randki w ciemno” będzie towarzyszyć uczestnikom w odkrywaniu siebie nawzajem, ułatwiać nawiązywanie relacji i wspierać w podejmowaniu decyzji, jednocześnie dostarczając widzom autentycznych emocji i nieoczekiwanych zwrotów akcji.

PONIEDZIAŁEK 29 Września

TVP1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (14) **9.00** Ranczo (100) **10.00** Komisarz Alex (77) **11.00** Ojciec Mateusz (375) – serial krym. Polska 2023 **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.40** To się opłaca **12.55** Podniebni łowcy **14.00** Wichrowe wzgórze (264) – serial obyczajaj.

15.00 Serwis Info – magazyn **15.15** Reporterzy – magazyn **15.35** Gra słów. Krzyżówka **16.05** Dziedzictwo (701) – serial obyczajaj. Turcja **17.00** Telexpress **17.30** Jaka to melodia? **18.10** Klan (4563) **18.45** Akacyjowa 38 (714) **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.30** Teatr TV: Fryzjer – spektakl Polska 2003 Reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Krzysztof Pieczyński, Dorota Kolać, Katarzyna Warneke Historia szanowanego mieszkańca małego miasta, którego życie wywraca się do góry nogami po tragicznej śmierci pewnej dziewczyny.

22.05 Rysopis znaleziony po latach – film dok. Polska Życie Wojciecha Jerzego Hasa, jednego z największych polskich reżyserów.

23.20 Balans bieli – magazyn **23.55** Wykrywacz kłamstw **0.20** Hubal ******** – dramat Polska 1973 **2.40** Człowiek w ogniu – thriller ******** Szwajc./W. Bryt./USA 2004

TVP 2

5.30 M jak miłość (1601) **6.25** Rodzina (nie od) święta **6.55** Barwy szczęścia (3222) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Okrasa łamie przepisy – magazyn **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Miłość i nadzieja (289) – serial obyczajaj. Turcja 2022 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (750) – serial obyczajaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (238) – telenowela **15.50** Eko na serio – magazyn **16.00** Koło fortuny – teleturniej **16.35** Familiada – teleturniej **17.20** Miłość i nadzieja (290) Taylan w obliczu rodziny opowiada Zeynep swoją historię. Melis wyrzuca ich z domu. Sylva zgadza się pójść z Leventem na kolację. Przy sąsiednim stoliku pojawia się Kuzey i Bahar. Dochodzi do konfliktu.

18.15 Va banque – teleturniej **18.50** Jeden z dziesięciu – teleturniej **19.25** Barwy szczęścia (3222, 3223) – serial Polska **20.40** Kulisy „M jak miłość” **20.55** M jak miłość (1878) – serial Polska **21.55** Na sygnale (751, 752) Alek mówi Krzaklewskiej o podejrzaniach względem Grzegorza Hallera. W końcu postanawia działać sam.

22.55 W cieniu śmierci (5) – serial Finlandia/Niemcy **23.55** Kafarnaum – dramat obyczajaj. Liban/Francja/USA/W. Bryt./Cypr/Katar 2018 **2.10** Stulecie Winnych (38)

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.30** Małanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny **9.30** 48 h. Zaginieni (214) – serial krym. Polska **10.30** Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny **11.30** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1473) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia **16.20** Interwencja – magazyn **16.30** Na ratunek 112 (1072) **17.00** Gliniarze (1108) **18.00** Pierwsza miłość (4061) – serial Polska **18.50** Wydarzenia **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.55** Milionerzy – teleturniej **20.30** Bez pamięci ******* – film akcji USA 2022 Reż. Martin Campbell, wyk. Liam Neeson, Guy Pearce, Monica Bellucci Były płatny zabójca odmawia wykonania zlecenia i sam staje się celem zleceniodawcy. Problemem są zaburzenia pamięci bohatera...

23.00 Mumia – film sensacyjny ******* USA/Chiny/Japonia 2017 Reż. Alex Kurtzman, wyk. Tom Cruise, Russell Crowe Nick Morton, który wraz z przyjacielem pładruje w Iraku starożytny grobowiec, uwalnia dremiącą w nim pogrzebaną przed tysiącami lat żywcem księżniczkę, czym ściąga na siebie klątwę. **1.30** Kokainowy Rick – dramat ******* kryminalny USA 2018

TVN

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda – serial fabularno-dokumentalny **6.50** Kuchenne rewolucje: Sokołów – Kuźnia Smaków/Prosto od serca **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje: Mroków – Bistro Kociołek – reality show **13.55** The Floor – teleturniej Polska **14.35** Ukryta prawda (1476, 1709) – serial fabularno-dokumentalny Polska

16.50 Szpital św. Anny (47) – serial obyczajaj. Polska **17.55** Detektywi (227) – serial fabularno-dokumentalny **19.00** Fakty **19.55** Uwaga! – magazyn **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej (4089) – serial Polska **20.55** The Floor – teleturniej **21.35** Bitwa o gości – reality show **22.45** Oszukać przeznaczenie V ******* – horror USA/Kanada 2011 Reż. Steven Quale, wyk. Nicholas D'Agosto, Emma Bell, Miles Fisher Kierowany przecuciem mężczyzna ocala z przyjaciół przed śmiertelnym wypadkiem. Jednak gdziekolwiek by nie uciekł, gdziekolwiek by się nie schował, nie umknie śmierci. A może jednak?

0.30 Co za tydzień – magazyn **1.15** Ślepnąc od świateł (5) – serial krym. Polska **2.25** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20) **3.15** Szpital (961) **4.05** Uwaga! – magazyn **4.20** Łowcy staroci

TVN 7

6.25 Szkoła **8.20** Ukryta prawda **11.25** W-11 Wydział Śledczy **12.55** Detektywi **14.55** Szpital św. Anny (21) **15.55** Sąd rodzinny **16.55** Zapisane w gwiazdach **17.55** Zagadki losu **19.00** Ukryta prawda **20.00** Hotel Paradise **21.05** ******* 13 minut – film sens. USA/Kan. 2021, reż. Lindsay Gossling, wyk. Trace Adkins, Thora Birch **23.25** ******* Zanim odejdą wody – komedia USA 2010, reż. Todd Phillips, wyk. Robert Downey Jr., Zach Galifianakis **1.30** Mówię Wam **2.30** Historie o duchach **3.25** Osadzone. Blok F

9.00 Chłopi (10) **10.05** ******* Czarny Tulipan – film 1964 **12.10** Wielcy mistrzowie malarstwa **13.10** Wstęp wolny **13.30** Tamte lata, tamte dni **14.10** ******* Awatar, czyli zamiana dusz – film Polska 1964 **15.20** Perły i dukaty (1-3) **17.05** Chłopi (11) **18.15** 50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **18.50** Cesária Évora **20.00** ******* Kafarnaum – dr. 2018 **22.15** 50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **22.50** ******* Stary Gringo – film 1989

TV 4

7.55 Bogaty dom – biedny dom **8.55** Policjanci i policjanci (120, 121) **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Ktoś tu kłamie? **16.55** Policjanci i policjanci (1325) **18.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19.00** Policjanci i policjanci (1326) **20.00** Uroczysko (173) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (952) – serial krym. Polska **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (69) – serial krym. Polska **22.40** ******* Burn Out – film sens. Fr./Belg. 2017, reż. Yann Gozlan, wyk. François Civil **0.45** Love Island. Wyspa miłości

12.20 Nabieja – kawałek Polski w Ugandzie **12.55** Ojcu Świętemu się nie odmawia... **13.30** Msza św. **14.30** Żółw błotny **13.30** Osobliwy relikwiarz polskiej przyrody **15.30** Bazylika Bożego Ciała w Krakowie **16.10** Sanktuarium polskie **16.30** Porady bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Moja parafia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką... **22.30** Brat Anzelm apostoła Maryi

TVP Kultura

9.00 Chłopi (10) **10.05** ******* Czarny Tulipan – film 1964 **12.10** Wielcy mistrzowie malarstwa **13.10** Wstęp wolny **13.30** Tamte lata, tamte dni **14.10** ******* Awatar, czyli zamiana dusz – film Polska 1964 **15.20** Perły i dukaty (1-3) **17.05** Chłopi (11) **18.15** 50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **18.50** Cesária Évora **20.00** ******* Kafarnaum – dr. 2018 **22.15** 50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **22.50** ******* Stary Gringo – film 1989

TVP Sport

9.05 Piłka nożna: Wieczysta Kraków – Ruch Chorzów **11.10** Wioslarstwo: MŚ w Szanghaju **11.55** Wyciągi konne: Wielka Warszawska **12.40** Piłka nożna: Legia Warszawa – Pogoń Szczecin **14.45** Piłka nożna: Podbeskidzie Bielsko-Biała – Rekord Bielsko-Biała **16.45** Magazyn Betclit 2. Ligi **17.30** Magazyn Betclit 1. Ligi **18.55** **(L)** Piłka nożna: Wisła Kraków – Polonia Bytom **21.00** Magazyn Betclit 1. Ligi **21.35** Gol **22.55** Sportowy wieczór **23.20** Wioslarstwo: MŚ w Szanghaju

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (20, 21) **8.00** Kobra – oddział specjalny (1, 2) **10.00** Zaklinaczka duchów (47) **10.55** Zbuntowany anioł (107, 108) **12.50** Zaklinaczka duchów (48) **13.50** Lombard. Życie pod zastaw (580, 581) **15.50** Ranczo (114, 115) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (913, 914) – serial obyczajaj. Polska **20.00** ******* W potrzasku – film sens. USA 2020 **21.50** ******* Pasażer – thriller USA/W. Bryt./Fr./Chiny/Kan. 2018 **23.55** ******* Tajna broń – film sens. USA 1996

WTOREK 30 Września

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (15) 9.00 Ranczo (101) 10.00 Komisarz Alex (78) 11.00 Ojciec Mateusz (376) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.35 Magazyn rolniczy 12.55 Ningaloo – oceaniczny cud Australii 14.00 Wichrowe wzgórze (265) – serial obyczaj. 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (702) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4564) – telenowela 18.45 Akacjowa 38 (715) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (16) – serial obyczaj. Polska 21.10 Fighter ★★★★ – film biograf. USA 2010 Reż. David O. Russell, wyk. Mark Wahlberg, Christian Bale, Amy Adams Autentyczna historia dwóch braci bokserów: jeden stacza się i trafia do więzienia, drugi chce wspiąć się na szczyt... Obsypane nagrodami. 23.10 Młode strzelby ★★ – western USA 1988 Reż. Christopher Cain, wyk. Emilio Estevez, Kiefer Sutherland, Lou Diamond Phillips 1.00 Wykrywacz kłamstw 1.25 Smaki miłości ★★ – melodramat USA 2007

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

ŚRODA 1 Października

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (16) 9.00 Ranczo (102) 10.00 Komisarz Alex (79) 11.00 Ojciec Mateusz (377) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Rok w ogrodzie extra 12.55 Zagadkowe ważki 14.00 Wichrowe wzgórze (266) – serial obyczaj. Turcja 2024 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (703) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Teleexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4565) 18.45 Akacjowa 38 (716) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (17) – serial obyczaj. Polska 21.10 Poradnik pozytywnego ★★★★ myślenia – komedia romantyczna USA 2012 Reż. David O. Russell, wyk. Bradley Cooper, Jennifer Lawrence, Robert De Niro Po ośmiu miesiącach terapii Pat Solatano wraca do domu. Chce żyć w oparciu o wzorce wyniesione z grupy wsparcia. Jego strategia ulega zmianie, gdy poznaje sąsiadkęTiffany. 23.20 Rocky 5 – dramat obyczaj. ★★ USA 1990 Reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young 1.05 Wykrywacz kłamstw

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

CZWARTEK 2 Października

DVB-T TVP1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Dobre historie 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (17) 9.00 Ranczo (103) 10.00 Komisarz Alex (80) 11.00 Ojciec Mateusz (378) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.35 To się opłaca 12.50 Dzika Praga – film dokumentalny 14.00 Wichrowe wzgórze (267) – serial obyczaj. Turcja 2024 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (704) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4566) 18.45 Akacyjowa 38 (717) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (18) Policja rozpoczyna przesłuchania w sprawie zaginionych dokumentów. Wójt obiecuje budowę nowego posterunku. Ewa nadal nie potrafi podjąć decyzji w sprawie Michała. 21.10 Ojciec Mateusz (430) Z okazji osiemnastych urodzin Możejko zabiera Dominika na obóz survivalowy. W wyprawie biorą udział także Paweł Procki z synem oraz ksiądz Mateusz i Pączek. Następnego dnia Paweł zostaje znaleziony martwy. 22.10 Sprawa dla reportera 23.10 Dzieci wroga – film dok. Szwecja/Dania/Katar 2021 0.10 Wykrywacz kłamstw 0.35 Profilerka Jastrzę (4)	DVB-T TVP 2 5.30 M jak miłość (1604) 6.20 Operacja zdrowie – magazyn 6.55 Barwy szczęścia (3225) 7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn 11.45 Podróż po jeden uśmiech 12.30 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Miłość i nadzieja (292) – serial obyczaj. Turcja 2022 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (753) – serial obyczaj. Polska 2025 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (241) – telenowela 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Miłość i nadzieja (293) Belkis widzi Sedę z medalionem w ręku i uznaje za złodziejkę. Uroczystość zaręczyn Leventa z Siłą. Taylanowi udaje się wrócić do Gonul. Feraye i Hulya świadkami niezręcznej sytuacji w czasie zaręczyn Sili. Bahar nadal szantażuje Leventa. 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (3225, 3226) – serial Polska 20.45 Ku'damm 56 (5) – serial obyczaj. Niemcy 21.50 Morderstwa w Arbois – film krym. Francja 2023 Reż. Laurence Katrlian, wyk. Samir Boitard, Sophie De Fürst, Lionel Astier 23.30 Rodzinka.pl (295) – serial kom. Polska 0.10 Zawsze zostaje ślad *** – dramat Niemcy 2017 1.55 Mała doboszka (1) – serial W. Bryt./USA 2018	DVB-T Polsat 5.25 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 48 h. Zaginieni (217) – serial krym. 10.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny 11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny 14.40 Dlaczego ja? (1476) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1075) 17.00 Gliniarze (1111) 18.00 Pierwsza miłość (4064) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.20 Gość „Wydarzeń” 19.55 Milionerzy – teleturniej 20.30 Nasz nowy dom Ekipa Polsatu remontuje dom Magdy i jej dzieci, który służył dawniej jako lokum wakacyjne i nie jest przystosowany do mieszkania w nim zimą. 21.40 Przyjaciółki (306) – serial obyczaj. Polska 22.55 Last Christmas *** – komedia romantyczna W. Bryt./USA/Chiny 2019 Reż. Paul Feig, wyk. Emilia Clarke, Henry Golding, Michelle Yeoh Historia Kate, pechowej dziewczyny pracującej jako asystentka Świętego Mikołaja w domu towarowym. Jej życie zaczyna się zmieniać na lepsze, kiedy poznaje Toma. 1.05 New York Taxi – komedia *** USA/Francja 2004	DVB-T TVN 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: Domo-wa kura i Ziemniak czy kartofel? – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.40 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Cudnie”, Puławy – reality show 13.55 The Floor – teleturniej Polska 14.35 Ukryta prawda (1479, 1712) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023 16.50 Szpital św. Anny (50) – serial obyczaj. Polska 17.55 Detektywi (230) Felicja Kruk dowiadyuje się, że prawdopodobnie znaleziono ciało jej córki. Kobieta 27 lat wcześniej oddała dziecko do adopcji. Okazuje się również, że ciało leżało w lesie przez około 10 lat. 19.00 Fakty 19.55 Uwaga! – magazyn 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (4092) – serial Polska 20.55 The Floor – teleturniej 21.35 Kuchenne rewolucje: Mysłowice – La Farina 22.45 Fanfik – dramat Pol. 2023 *** Reż. Marta Karwowska, wyk. Alin Szewczyk, Jan Cięciara, Dobromir Dymecki Tosia, licealistka w klasie maturalnej, postrzegana jest jako outsiderka. Jej sposobem na ucieczkę od świata jest pisanie internetowych opowieści – fanfików. Pojawienie się nowego ucznia sprawia, że zaczynają się rodzić nowe uczucia. 0.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20, 21)	DVB-T TVN 7 6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (24) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Zapisane w gwiazdach 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 Hotel Paradise 21.05 *** 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach – kom. rom. Polska 2022, reż. Sylwester Jakimow, wyk. Karolina Bruchnicka 23.10 *** Noce w Rodanthie – melodramat USA/Australia 2008, reż. George C. Wolfe, wyk. Diane Lane 1.20 Hotel Paradise 2.10 Opowieści o duchach 3.00 SOS. Ekipy w akcji	DVB-T TV 4 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (126, 127) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 16.55 Policjantki i policjanci (1328) 18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19.00 Policjantki i policjanci (1329) 20.00 Uroczysko (176) – serial krym. Polska 20.30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (955) – serial krym. Polska 21.30 Sprawiedliwi. Trójmiasto (72) – serial krym. Polska 22.40 *** Historia zemsty – thriller USA 2017 0.45 Interwencja 0.55 Love Island. Wyspa miłości
DVB-T TVP Kultura 9.00 Chłopi (13) 10.05 *** Kontrakt – film obycz. Polska 1980 12.05 John Huston. Na własnych zasadach 13.10 Kolekcja 13.35 *** Fredek uszczęśliwia świat – komedia Polska 1936 15.15 *** Film dla kosmitów – film dla dzieci Polska 2022 16.40 Parada oszustów (1) – serial sens. Polska 1977 17.45 Wydarzenie aktualne 18.15 Wstęp wolny 18.35 Atonalny blask 19.45 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 22.25 *** *** Ronin – thriller W. Bryt./Fr./USA 1998	DVB-T TV Trwam 11.35 Przyroda i ludzie 12.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy 13.05 Mateczniki polskości 13.30 Msza święta 14.35 Podhalański „Ogień” 15.00 Po stronie prawdy 16.10 Z wędką nad wodę... 16.35 Sól Ziemi 17.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19.30 Każdy maluch to potrafi 19.45 Modlitwa z udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Głos serca (124) 23.00 Pani Mazowska	DVB-T TV Puls 6.00 Policjanci z Miami (1, 2) 8.00 Kobra – oddział specjalny (4, 5) 10.00 Zaklinaczka duchów (50) 10.55 Zbuntowany anioł (113, 114) 12.50 Zaklinaczka duchów (51) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (586, 587) 15.55 Ranczo (117, 118) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (916, 917) – serial obyczaj. Polska 20.00 *** *** Taxi 4 – komedia sens. Fr. 2007 21.55 *** *** Córka prezydenta – komedia rom. USA 2004 0.00 *** *** Hotelowa miłość – komedia rom. USA 2008	DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej		

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

PIĄTEK 3 Października

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.20 Okrasa łamie przepisy 9.00 Ranczo (104) 10.00 Komisarz Alex (81) 11.00 Ojciec Mateusz (379) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.35 Magazyn rolniczy 12.50 Karpaty – królestwo niedźwiedzia 14.00 Wichrowe wzgórze (268) – serial obyczaj. 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (705) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4567) 18.45 Akacyjowa 38 (718) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (19) Sałaciński otrzymuje od Filara nowe, niepokojące zadanie. Wójt, przeciążony obowiązkami i stresem, traci przytomność. Mimo pogarszającego się stanu zdrowia przygotowania do głosowania trwają. 21.10 Komisarz Alex (296) – serial krym. Polska 22.10 Sekielski wieczorową porą – magazyn 23.15 Vabank – komedia kryminalna Polska 1981 **** Reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Witold Pyrkosz 1.05 Wykrywacz kłamstw 1.30 Drelich (3)	DVB-T TVP 2 5.30 M jak miłość (1605) – serial Polska 6.20 Anna Dymna – spotkajmy się 6.55 Barwy szczęścia (3226) – serial Polska 7.30 Pytanie na śniadanie 11.50 Jedzenie ma znaczenie 12.25 Koło fortuny – teleturniej 13.15 Miłość i nadzieja (293) – serial obyczaj. Turcja 2022 14.05 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (754) – serial obyczaj. Polska 2025 15.05 La Promesa – pałac tajemnic (242) – telenowela 15.50 Eko na serio: Kto odpowiada za przyznanie Certyfikatu EKO? – magazyn 16.00 Koło fortuny – teleturniej 16.35 Familiada – teleturniej 17.20 Miłość i nadzieja (294) Bahar oskarża Hulyę o rzucenie uroku. Taylan niechcący strzela z pistoletu. Hulya i Yildiz poznają sekret Bahar. Bahar i Kuzey chcą kupić suknię ślubną. 18.15 Va banque – teleturniej 18.50 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19.25 Barwy szczęścia (3226, 3227) – serial Polska 20.45 Postaw na milion – teleturniej 21.45 Tak to leciało! – teleturniej 22.45 To jest grane 23.25 Żyje się tylko dwa razy – **** film sensacyjny W. Bryt. 1967 **** Reż. Lewis Gilbert, wyk. Sean Connery, Akiko Wakabayashi, Mie Hama 1.30 Morderstwa w Arbois **** – film krym. Francja 2023 3.15 Akacyjowa 38 (82, 83)	DVB-T Polsat 5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.30 Gliniarze: Brudny szmal/ Wspólnik/ Ojcowizna – serial fabularno-dokumentalny, wyk. Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz, Arkadiusz Krygier 14.40 Dlaczego ja? (1477) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025 15.50 Wydarzenia 16.10 Pogoda 16.20 Interwencja – magazyn 16.30 Na ratunek 112 (1076) – serial fabularno-dokumentalny Polska 17.00 Gliniarze (1112) – serial fabularno-dokumentalny Polska 18.00 Pierwsza miłość (4065) – serial Polska 18.50 Wydarzenia 19.20 Gość „Wydarzeń” 19.55 Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy 22.05 Krew (11) Patryk chce ujawnić, co spotkało Kacpra, ale Jerzy temu zapobiega, wykorzystując niczego nieświadomą Alicję. Kania powołuje kolejnego świadka, który stanie się głównym podejrzanym. 23.05 Król Skorpion – film fantasy **** USA/Niemcy/Belgia 2002 Reż. Chuck Russell, wyk. Dwayne Johnson, Steven Brand, Michael Clarke Duncan 1.00 Czarny telefon **** – horror USA 2021 3.25 Nasz nowy dom 4.40 Disco gramy!	DVB-T TVN 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje: Miastko – Kawiarnia Marysieńka i Bistro Tajemniczy Staw – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11.40 Kuchenne rewolucje – reality show 13.55 The Floor – teleturniej Polska 14.35 Ukryta prawda (1480, 1713) – serial fabularno-dokumentalny Polska 16.50 Szpital św. Anny (51) – serial obyczaj. Polska 17.55 Detektywi (231) – serial fabularno-dokumentalny 19.00 Fakty 19.50 Uwaga! – magazyn 20.00 Gra fortuny **** – thriller USA/Chiny/W. Bryt./Turcja/Indonezja 2023 Reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham, Aubrey Plaza, Cary Elwes 22.30 Top Gun – film sensacyjny **** USA 1986 Reż. Tony Scott, wyk. Tom Cruise, Kelly McGillis, Val Kilmer O tytuł Top Gun, najlepszego absolwenta szkolenia, walczą piloci z elitarniej jednostki lotniczej, wśród nich pilot Pete Mitchell. Takich zdjęć lotniczych nie ma w żadnym innym filmie. To one i udział Toma Cruise’a przesądziły o sukcesie. 0.50 Kuba Wojewódzki – talk show 2.00 Kuchenne rewolucje 2.50 Aleksandra Mirosław. W drodze do Paryża 2024 3.20 Szpital św. Anny (3)	DVB-T TVN 7 6.25 Szkoła 8.20 Ukryta prawda 11.25 W-11 Wydział Śledczy 12.55 Detektywi 14.55 Szpital św. Anny (25) 15.55 Sąd rodzinny 16.55 Sekrety życia 17.55 Zagadki losu 19.00 Ukryta prawda 20.00 **** **** **** P.S. Kocham Cię – melodramat USA 2007, reż. Richard LaGravenese, wyk. Hilary Swank, Gerard Butler 22.40 Ślub od pierwszego wejrzenia – real tv 23.40 **** **** **** Kod Merkury – film sens. USA 1998, reż. Harold Becker, wyk. Bruce Willis, Alec Baldwin 2.00 Hotel Paradise 2.50 Osadzone. Blok F 3.15 SOS. Ekipy w akcji 4.05 Fachowcy	DVB-T TV 4 5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 7.55 Bogaty dom – biedny dom 8.55 Policjantki i policjanci (128, 129) 10.55 Na ratunek 112 11.55 Trudne sprawy 14.55 Ktoś tu kłamie? 16.55 Policjantki i policjanci (1329) 18.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 19.00 Policjantki i policjanci (1330) 20.00 Gwiazdy kabaretu 22.05 **** **** Dziedzictwo Bourne’a – film sens. USA/Jap. 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner 0.55 STOP Drogówka 1.55 Hardkorowy lombard
DVB-T TVP Kultura 8.00 Którędy po sztukę 8.25 **** **** Wsteczny bieg – film obycz. Polska 1978 9.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 15.00 **** **** Człowiek z Dzikiego Zachodu – western USA 1958, reż. Anthony Mann, wyk. Gary Cooper, Julie London 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 22.35 **** **** **** Zdrajca – dramat Wł./Fr./Niem./Braz. 2019, reż. Marco Bellocchio, wyk. Pierfrancesco Favino, Maria Fernanda Cândido 1.15 Profesor Zazul	DVB-T TV Trwam 12.20 Głos serca (124) 13.05 10 obrazów z życia prymasa 13.30 Msza święta 14.30 Drzwi do lasu 15.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia 15.20 Mocni w wierze 16.10 Natura obiektywnie 16.40 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy 17.00 Powołani 17.30 Geopolityka 18.15 Westerplatte młodych 19.00 Warto zauważyć... 19.30 Brat Franciszek 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 „Krzyżu Święty, nade wszystkim!” Historia krzyża św. Jana Pawła II	DVB-T TV Puls 6.00 Policjanci z Miami (2, 3) 8.00 Kobra – oddział specjalny (5, 6) 10.00 Zaklinaczka duchów (51) 10.55 Zbuntowany anioł (115, 116) 12.50 Zaklinaczka duchów (52) 13.50 Lombard. Życie pod zastaw (588, 589) 15.50 Ranczo (118, 119) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (917, 918) 20.00 **** **** Murarz. Na granicy spisku – film sens. USA/Bulg./Grecja 2023 22.10 **** **** **** Olimp w ogniu – film sens. USA 2013 0.25 **** **** Uniwersalny żołnierz 3: Regeneracja – film sens. USA 2009	DVB-T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej		

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

SOBOTA 4 Października

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie 8.05 Rok w ogrodzie extra 8.20 Pełnosprawni 8.55 Ranczo (105) 9.55 Komisarz Alex (82) 10.50 Ojciec Mateusz (430) 11.50 ★★★ Angelika i sultan – film przygodowy Fran-cja/Włochy/Niemcy 1968, reż. Bernard Borderie, wyk. Michèle Mercier, Robert Hossein 13.40 Widzimy się na scenie 14.25 Okrasa łamie przepisy	
15.00 Rolnik szuka żony – reality show	
16.05 Dziedzictwo (706) – serial obyczaj. Turcja	
17.00 Teleexpress	
17.35 Pan Mama (29, 30) – serial kom. Polska	
18.40 Jaka to melodia? Wystąpią Magda Femme, Grzegorz Porowski, Agnieszka Szkuła.	
19.30 19.30	
19.55 Pytanie dnia	
20.25 Profilerka Jastrzę (5) Kaja i Woliński docierają na kolację, podczas której dziewczyna przypadkowo zauważa zdjęcie Olgierda na ekranie telewizora. Uświadamia sobie, że jest na randce z seryjnym mordercą.	
21.25 Różyczka – dramat obyczaj. ★★★ Polska 2010 Reż. Jan Kidawa-Błoiński, wyk. Andrzej Seweryn, Magdalena Boczarzka, Robert Więckiewicz	
23.35 Strażnik – thriller USA 2006 ★★★ Reż. Clark Johnson, wyk. Michael Douglas, Kiefer Sutherland, Eva Longoria	
1.25 Sprawdzamy	

★★★★ koniecznie ★★★ zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

NIEDZIELA 5 Października

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta w Krakowie Łą-giewnikach 8.00 Tydzień 8.40 Ka-riera Nikodema Dyźmy (6) 9.50 Pan Mama (29, 30) 10.55 Komisarz Alex (296) 11.55 Między ziemią a niebem i Anioł Pański 12.45 Lepsza strona świata 13.05 Kultowe wyspy Oceanu Indyjskiego 14.05 ★★★★★ Vabank – komedia kryminalna Polska 1981, reż. Juliusz Machulski	
16.05 Dziedzictwo (707) – serial obyczaj. Turcja	
17.00 Teleexpress	
17.35 Daję słowo. Maciej Orłoś: Krystyna Janda – talk show	
18.45 Jaka to melodia?	
19.30 19.30	
19.55 Pytanie dnia	
20.25 Drelich (4) Po odkryciu ciała Natana Dre-lich staje się celem gangste-rów z różnych stron Polski. Równolegle Ada odkrywa, że komputer Krystiana został wykorzystany do tworzenia deepfake’ów.	
21.25 Rolnik szuka żony – reality show	
22.30 Listy do Julii – komedia *** romantyczna USA 2010 Reż. Gary Winick, wyk. Amanda Seyfried, Christopher Egan, Gael García Bernal Amerykanka zwiedzająca Weronę pod balkonem Julii znajduje list z 1957 r. od nieszczęśliwie zakochanej kobiety. Postanawia poznać kobietę i pomóc jej odnaleźć adresata listu.	
0.25 Różyczka – dramat obyczaj. ★★★ Polska 2010	

★★★★ koniecznie ★★★★★ zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – pro-gram reklamowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 10.55 Ewa gotuje – magazyn 11.25 Awantura o kasę – teleturniej Polska 2025 12.40 ★★★★★ Mała syrenka – film przygodowy USA 2023, reż. Rob Mar-shall, wyk. Halle Bailey, Javier Bar-dem, Melissa McCarthy	
15.35 Queen of Poland 2025 – finał – show	
16.30 Randka w ciemno – reality show	
17.30 Awantura o kasę – teleturniej	
18.50 Wydarzenia	
19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny	
19.55 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni. Nad mętną rzeką – program rozrywkowy	
21.35 Bez pamięci *** – film akcji USA 2022 Reż. Martin Campbell, wyk. Liam Neeson, Guy Pearce, Monica Bellucci Kiedy starzejący się płatny zabójca odmawia wykonania zlecenia, sam staje się celem swojego zleceniodawcy. Ale największym problemem są nasilające się zaburzenia pamięci bohatera...	
0.05 Piąty element *** – film sf Francja 1997 Reż. Luc Besson, wyk. Bruce Willis, Gary Oldman	
2.45 Świat według Kiepskich (193, 472-473)	
4.40 Disco gramy!	

TVN	DVB-T
5.35 Uwaga! – magazyn 5.50 Ukryta prawda – serial fabularno-dokumen-talny Polska 6.45 Kobieta na krańcu świata: Grenlandia – nie jesteśmy na sprzedaż – program Martyny Wojciechowskiej 7.45 Dzień Dobry TVN – magazyn 11.30 Na Wspólnej (4089-4092) – serial obyczaj. Pol-ska 2025 13.25 MasterChef – show Polska 2025	
15.10 Historia Kopciuszka – ko-*** media USA/Kanada 2004 Reż. Mark Rosman, wyk. Hilary Duff, Jennifer Coolidge, Chad Michael Murray Sam to niczym niewyróżnia-jąca się uczennica jednego z liceów w Los Angeles. Podob-nie jak bajkowy Kopciuszek jest pólserotą skazaną na towarzystwo okropnej maco-chy Fiony i przyrodnich siostr. Pewnego dnia poznaje na czacie najprzystojniejszego chłopaka w okolicy.	
17.20 Unboxing – Wielkie otwar-cie – teleturniej	
17.55 Ugotowani – reality show	
19.00 Fakty	
19.35 Raport Speedway Grand Prix – magazyn	
19.45 Afryka Express – reality show	
21.40 Back to Black. Historia Amy *** Winehouse – film biograf. W. Bryt./USA 2024 Reż. Sam Taylor-Johnson, wyk. Marisa Abela, Jack O’Connell, Eddie Marsan	
0.10 Small World – film sensacyj-*** ny Polska 2021	
2.35 Szpital św. Anny (4)	

TVN 7	DVB-T
6.15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 7.15 New Looney Tunes 8.00 ★★★ Wnu-ki dla pocztujących – kom. Niemcy 2020 10.15 Ukryta prawda 11.20 Mówię Wam 12.30 Top Model 13.55 Ukryta prawda 16.00 Detektywi 18.00 Anatomia piękna 19.00 Idź na calość 20.00 ★★★★★ Harry Potter i Zakon Feniksa – film przyg. W. Bryt./ USA 2007, reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe 23.00 ★★★★★ Zabójcza broń IV – komedia sens. USA 1998, reż. Richard Don-ner, wyk. Mel Gibson 1.40 ★★★ Oszukać przeznaczenie V – horror USA/Kan. 2011	
TVP Kultura	DVB-T
6.00 ★★★ Niech żyje taniec – kom. muz. USA 1950 8.00 Informacje kulturalne 8.30 Rosa Bonheur, portrecistka natury – film dok. 9.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Piani-styczny im. Fryderyka Chopina 15.00 Jerzy Zalszupin. Z Warszawy do Brazylii 15.30 Tamte lata, tamte dni: Włodek Pawlik 16.05 ★★★★★ Błękitny pokój – dr. Pol. 1965 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 22.30 ★★★★★ Wiel-ka ucieczka – film wojenny USA 1963 1.30 ★★★ Koniec babiego lata – dr. Pol. 1975	
TVP Sport	DVB-T
7.30 Piłka nożna: Polonia Warszawa – Stal Rzeszów 9.35 Piłka nożna: MŚ do lat 20 w Chile: Egipt – Chile 11.40 (L) Pił-ka nożna: ORLEN Ekstraliga kobiet: Czarni Sosnowiec – Pogoń Szczecin 13.55 (L) Kolarstwo szosowe: ME w Ardèche i Drôme 15.25 (L) Kolarstwo szosowe: ME w Ardèche i Drôme 16.45 (L) Siat-kówka: TAURON Giganci Siatkówki 20.10 (L) Boks: Gala 40 w Zakopanem 23.15 Sportowy wieczór 23.55 Kolarstwo szosowe: ME w Ardèche i Drôme	

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień z Pol-sat News – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.10 Pada Shrek – film animowany USA 2007 11.45 Kot w butach: ostatnie życzenie – film animowany USA/Japonia 2022, reż. Joel Crawford, Januel Mercado 14.00 Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy Polska 2025	
16.15 Nasz nowy dom – reality show	
17.30 Awantura o kasę – teleturniej	
18.50 Wydarzenia	
19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny	
19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy	
23.00 Teściowie (54) Dorota emanuje pewnością siebie, co niepokoi Romaną, który postanawia nie brać udziału w koncercie. Na do-datek jego syn odmówił pracy w Krezusie. Zenon zostaje zatrzymany przez policję.	
23.35 American Pie II *** – komedia USA 2001 Reż. J.B. Rogers, wyk. Jason Biggs, Shannon Elizabeth, Alyson Hannigan Po pierwszym roku studiów licealni przyjaciele wynajmują dom nad jeziorem Michigan, by wspólnie spędzić wakacje. Jim, Kevin, Oz, Finch i Stifler liczą na nowe erotyczne podboje.	
1.50 Wykolejona – komedia USA/ *** Japonia 2015	

TVN	DVB-T
5.20 Uwaga! 5.35 Batwheels – serial animowanyUSA 5.50 Ukryta praw-da – serial fabularno-dokumentalny Polska 6.45 Bitwa o gości – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN – maga-zyn 12.00 Kobieta na krańcu świata – program Martyny Wojciechowskiej 13.10 Co za tydzień – magazyn 13.50 Afryka Express – reality show Polska 2025	
15.40 Kogel-mogel *** – komedia Polska 1988 Reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardejn	
17.55 Pogromcy chaosu – program rozrywkowy	
19.00 Fakty	
19.35 Kronika Speedway Grand Prix – magazyn	
19.45 MasterChef – show	
21.25 Galimatias, czyli kogel-mo-gel II – komedia Polska 1988 Reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Dariusz Siatkowski, Katarzyna Łaniewska Kasia wraca na wieś już jako żona Pawła. Kłopot w tym, że dziewczyna nie myśli na razie o dzieciach, chce skończyć studia. Z tego powodu kłóci się z mężem, który bardzo pragnie potomka.	
23.30 Gra fortuny *** – thriller USA/Chiny/W. Bryt./ Turcja/Indonezja 2023 Reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham, Aubrey Plaza, Cary Elwes	
1.50 Superwizjer	
2.30 Szpital św. Anny (5, 6)	

TVN 7	DVB-T
6.10 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 7.10 New Looney Tunes 7.55 ★★★ Bella i Sebastian: Nowe pokolenie – film przyg. Fr. 2022 10.00 Pogromcy chaosu 11.05 Ukryta prawda 15.05 Detektywi 17.10 ★★★★★ Harry Potter i Zakon Feniksa – film przyg. W. Bryt./USA 2007, reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe 20.00 ★★★★★ Top Gun: Maverick – film sens. USA 2022, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise 22.50 ★★★★★ Gotowi na wszystko. Exterminator – komedia muz. Polska 2018 1.15 ★★★ Śmiertelna wyliczanka – thriller USA 2002	
TVP Kultura	DVB-T
8.00 Liturgia prawosławna z poświęce-nia cerkwi w Brukseli 9.10 Niepojęte 9.25 Wydarzenie aktualne 9.50 XIX Mię-dzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 15.05 ★★★★★ Ostatnia walka Apacza – western USA 1954 16.50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistycz-ny im. Fryderyka Chopina 22.35 Bestie wokół nas – film anim. 22.40 Wizyta – film krótkometr. 23.00 Gala wręczenia Nagrody Literackiej NIKE – 2025 0.25 Jacques Audiard, wielce skromny bohater	
TVP Sport	DVB-T
7.20 Piłka nożna: Znicz Pruszków – Śląsk Wrocław 9.30 Kolarstwo – Fre-estyle i flatland BMX: ME w Eindhoven 11.10 Polska Liga Żeglarska 11.40 (L) Kolarstwo szosowe: ME w Ardèche i Drôme 11.55 (L) Piłka nożna: Stal Stalowa Wola – Chojniczka 1930 Chojnice 14.05 (L) Kolarstwo szo-sowe: ME w Ardèche i Drôme 17.00 Studio 17.25 (L) Piłka nożna: GKS Katowice – Lech Poznań 20.05 Studio 20.25 (L) Piłka nożna: Wisła Kraków – Ruch Chorzów 23.00 Spor-towy wieczór 23.35 Mundial 2026	

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 7.00 Galileo 11.05 #JesteśmyDlaDzieci 11.30 Miodowe lata (12, 61) – serial kom. Polska 12.55 ★★ Linia ryzyka – film sens. USA 2007, reż. Andy Cheng, wyk. Nadia Bjorlin, Nathan Phillips, Angus MacFadyen 14.55 Policjantki i policjan-ci (1326-1330) – serial obyczaj. Polska 20.00 Sprawiedliwi – wydział kryminal-ny (952-955) – serial krym. Polska 0.00 Gwiazdy kabaretu 2.05 STOP Drogówka 3.10 Interwencja 3.25 Lubię Disco!	
TV Trwam	DVB-T
10.40 Polski punkt widzenia 11.00 Kropel-ka radości 12.20 Warto zauważyć... 12.50 Natura obiektywnie 13.30 Msza święta 14.45 Jak wygrać małżeństwo? 15.00 Dzielnia niewiasta 15.15 Mateczniki polsko-sci 15.30 Wierzę w Boga 16.10 Historia PL 17.00 Życie jest piękne 17.30 Przelamując bariery 18.15 W naszej rodzinie 19.45 Mo-dlitwa z udziałem dzieci 20.00 Informacje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Warto być ojcem 22.15 Głos serca (103)	
TV Puls	DVB-T
5.00 Dyżur – program dokumentalny 6.00 Kobra – oddział specjalny (2-4) – serial sens. Niemcy 9.00 Taki jest świat – magazyn 10.00 Lombard. Życie pod zastaw (580, 582, 584, 586, 588, 914-918) – serial obyczaj. Polska 20.00 ★★★★★ Londyn w ogniu – film sens. USA/W. Bryt./ Bułg. 2016 22.00 ★★★★★ John Wick 4 – film sens. USA/Niemcy 2023 1.10 ★★ W potrzasku – film sens. USA 2020 3.00 Taki jest świat – magazyn 4.00 Menu na miarę – magazyn	

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

ALIMENTY PO STAREMU. Z BOJAMI I HARCAMI W SĄDACH

Pod falą krytyki rząd latem wycofał projekt tablic alimentacyjnych, które miały pomóc sędziom w orzekaniu konkretnych stawek. Tablice poszły do poprawki, ale nie wróciły. Problem alimentacji zdaje się przerastać kolejne ekipy rządzących, a tymczasem w sądach...

Małgorzata Oberlan

Usprawiedliwione potrzeby dziecka oraz możliwości zarobkowe rodzica i jego sytuacja finansowa - to dwie podstawowe kwestie, które sąd rodzinny w Polsce bierze pod uwagę, zasądzając konkretne kwoty alimentów. I na tych dwóch polach - od wielu lat - najczęściej próbują swoich sił matki (to one wciąż najczęściej pozywają) i ojcowie (są pozywani).

Matki świadomie lub nie zawyżają potrzeby dziecka, czasem szokując. Ojcowie potrafią ukrywać dochody i majątki, a także robić z siebie chorych czy nie w pełni sprawnych, byle ich „możliwości zarobkowe” za duże nie były. W metodach do osiągnięcia celu nie przebiegają obie płcie.

„Każdy przypadek sąd rozpatruje indywidualnie” - taka zasada przyświeca wydziałom rodzinnym w polskich sądach. Tymczasem w wielu krajach zachodnich, z najlepiej znaną nam praktyką w Niemczech, już od dawna sądy przy orzekaniu o wysokości alimentów kierują się algorytmami czy tabelami.

Niemiecki ordnung od 1979 roku

Przykładem Tabela Düsseldorfa, która jest wytyczną stosowaną przez wszystkie wyższe sądy regionalne w Niemczech do ustalania i oceny wysokości alimentów na dzieci. Jest ona publikowana przez Wyższy Sąd Krajowy w Düsseldorfie od 1979 roku. Co roku taka tabela jest rewaloryzowana, bo przecież zmienia się choćby pensja minimalna.

U naszych zachodnich sąsiadów tabela, w największym uproszczeniu, opiera się na dwóch elementach: wieku dziecka (cztery przedziały) i dochodach rodzica zobowiązanego do alimentacji (więcej grup). Z tabeli prosto można odczytać co roku, jakie alimenty na dziecko się należą.

Oczywiście i niemieckie sądy indywidualizują poszczególne przypadki i nie są zobowiązane do sztywnego trzyma-

Po sądowych bitwach o pieniądze na dzieci i awanturach przepaść w rodzinie rośnie.

nia się tylko tabelki. Ale zarówno sędziowie, jak i rodzice zawsze mają jakiś solidny grunt, na którym mogą się oprzeć. „Ujednolicenie i sprawiedliwość” - tak Niemcy określają sens stosowania od dekad tego systemu.

W innych krajach stosowane są rozwiązania nazywane algorytmami lub inaczej. W Polsce natomiast od lat postuluje się wprowadzenie podobnych narzędzi. Niestety, problem - jak piszemy na wstępie - zdaje się przerastać kolejne ekipy rządzących. Obecna porażkę odnotowała też lata.

Tablice pod falą krytyki wycofane do poprawki

„W związku z licznymi uwagami Ministerstwo Sprawiedliwości wycofało materiał pomocniczy dla sądów, jakim jest tabela alimentacyjna. Resort będzie prowadził dalsze prace oraz konsultacje nad tym projektem, aby go dopracować i wyjaśnić wszelkie wątpliwości” - przekazał pod koniec lipca resort mediom.

Wcześniej ministerstwo ogłosiło wyczekiwany przez wiele środowisk projekt tablic alimentacyjnych. Miały być wytycznymi i pomocą dla sędziów, a nie sztywną podstawą orzeka-

nia. Niestety, okazały się bledem.

Burza w sieci i realu wybuchła w zasadzie natychmiast po opublikowaniu tablic. Podstawowym błędem, który wytykali zarówno eksperci, jak i rzesze zwykłych ludzi, nietrudnym do wyłapania, było zestawienie dochodów brutto rodzica zobowiązanego do alimentacji z kwotami alimentów do płacenia netto. W niektórych przypadkach tablice przewidywały alimenty wyższe niż zarobki płacącego alimenty!

Zamiast wsparcia dla sędziów w orzekaniu i jakiejś jasności dla rodziców, mamy zatem znowu powrót do punktu zero, czyli nic. Podobno teraz projekt tablic będzie porządnie konsultowany i po poprawkach zostanie zaprezentowany ponownie. Co ważne, tablic jako pomocy oczekują sami sędziowie rodzinni (a przynajmniej ich spora część). Ale tablic rzetelnych, opartych o twarde statystyki i już stosowane orzecznictwo.

- W mojej ocenie takie tablice mogą być pomocne w orzekaniu w sprawach alimentacyjnych i spełniać funkcję pewnego rodzaju drogowskazu. Natomiast istotne jest, jak to narzędzie zostanie opracowane. Takie prace powinny zostać oparte o rzetelne

badanie statystyczne, które na pewno wymagałoby olbrzymiej ilości czasu i jednocześnie pracy po stronie - także nas sędziów - po to, żeby zobaczyć, jakie rzeczywiście są realnie zasądzone alimenty w różnych sprawach. Wtedy ewentualnie można by usiąść i rozmawiać o ich ostatecznym kształcie. W ten etap powinni być zaangażowani ekonomiści, statystycy, ale też sędziowie i pracownicy socjalni, którzy mają olbrzymią wiedzę na temat tego, jak rzeczywiście wygląda sytuacja związana z alimentami, szczególnie w tych najbardziej ubogich rodzinach - wskazała sędzia Maja Jabłońska z Sądu Rejonowego w Olsztynie, wiceprezes Stowarzyszenia Sędziów Rodzinnych w Polsce (Za: Prawo.pl).

A tymczasem w sądach...

Na razie zatem w sądach rodzinnych nad Wisłą nic się nie zmienia. Pozywające matki i pozwani ojcowie (rzadko bywa odwrotnie) przeciągają linę na swoją stronę, a Temida niestrudzenie „każdy przypadek bada indywidualnie”.

Pozywani o alimenty lub ich podwyżkę panowie do różnych sztuczek się uciekają, by za wiele nie płacić. Czasem na sali sądo-

wej bywa tragikomicznie. Ot, jak choćby w Sądzie Rodzinnym w Brodnicy, gdzie przedsiębiorca pracujący w rodzinnej, dobrze prosperującej firmie, usiłował udowodnić, że wynagradzany jest w kwocie minimalnej pensji krajowej i zasadniczo klepie biedę. A zatem - alimentów na syna wyższych płacić nie może.

Nic to, że, jak ustalił sąd, przedsiębiorca założył nową rodzinę, doczekał się z nową partnerką kolejnego dziecka, a następnie podczas sprawy alimentacyjnej było w drodze. Nic, że kończy budowę domu dla nowej rodziny. Ubogi jest jak mysz kościelna prawie...

Pan B. twierdził w sądzie, że zarabia 3,7 tysiąca zł miesięcznie. „Zeznał, że nie stać go na wizyty prywatne u lekarzy, nawet u dentysty, a ma do zrobienia 9 zębów i czeka na wizyty na NFZ. Chodzi w starych butach, które mają kilka lat” - odnotował w aktach sąd.

Brodnicka Temida temu ojcu akurat wyprowadzić w pole się nie dała. Zasądziła 1300 zł alimentów. Mniej niż oczekiwała matka dziecka, ale jednak.

„Sąd nie dał wiary zeznaniom M. B. na okoliczność wykazywanych zarobków w firmie i jego możliwości finansowych. Zeznania te były w ocenie sądu nieszczerze. Pozwany ukrył faktyczne zarobki i możliwości. Skupił się wyłącznie na przedstawieniu rzekomo bardzo trudnej, wręcz graniczącej z ubóstwem sytuacji materialnej, twierdząc, że od lat np. nie kupuje sobie butów, a zęby leczy latami na NFZ. (...) Skoro firma, w której pracuje, istnieje wiele lat i jest firmą rodzinną, to trudno dać wiarę, że członek rodziny zatrudniony w niej od lat, a więc pracujący też na rzecz jej rozwoju i wizerunku na rynku, otrzymuje wynagrodzenie w wysokości prawie najniższej krajowej” - zaznaczyła, uzasadniając wyrok, sędzia Marzena Sirokos.

Wyrok w tej sprawie wraz z uzasadnieniem 4 września br. opublikowany został w Portalu Orzeczeń Sądowych i oznaczony jako nieprawomocny.

Matka: koszt utrzymania dwóch synów to 11 tysięcy złotych...

Nie tylko ojcowskie dowodzenia, ale i matczyne kończą się czasem przed sądami porażką. Przykładem są sprawy pani O., matki dwóch synów, w której orzekł Sąd Rejonowy w Toruniu. Wyrok dotyczący jej pozwu o podwyżkę alimentów opublikowany został w Portalu Orzeczeń Sądowych 15 września i także oznaczony został jako nieprawomocny.

Historia ta tym bardziej jest ciekawa, że pojawia się w niej niemiecka Tabela Düsseldorfa. Jakim cudem? Otóż pozwany ojciec dzieci żyje od lat i pracuje w Niemczech. Jest inżynierem, dobrze wynagradzanym w solidnej firmie. W przeszłości rodzice zawarli ugodę, na mocy której

pan O. miał płacić na synów alimenty w wysokości przynajmniej 110 procent stawki minimalnej określonej w teście tabeli, zgodnie z wiekiem dziecka.

Synowie rośli, a ojciec płacił przez ostatnich kilka lat tyle samo. Tak zwane „usprawiedliwione potrzeby dzieci” zatem rosły - tego sąd toruński nie kwestionował. Tyle że żądanie matki, by alimenty podwyższyć do 6 i 5 tysięcy złotych na synów oddalił w całości.

„Trudno zgodzić się z twierdzeniem matki małoletnich powodów, aby miesięczny koszt ich utrzymania wynosił 6000 zł i 5000 zł. Co do zasady, alimenty od pozwanego T. O. powinny być traktowane jako jego udział w kosztach utrzymania dzieci i przeznaczony na zaspokojenie podstawowych potrzeb małoletnich powodów. Matka otrzymuje świadczenie 800 plus na dwóch synów, które powinno być wykorzystane w całości na ich potrzeby. Mieszka ona z małoletnimi w Polsce i ustalając koszty utrzymania każdego z nich wziął pod uwagę przeciętne koszty utrzymania dzieci w ich wieku w Polsce” - wskazał sąd uzasadniając wyrok.

Temidzie nie umknęło, że matka pracuje zawodowo i zarabia 5 tys. zł netto, a co kwartał inkasuje dodatkowy tysiąc premii. W wyniku podziału majątku otrzymała od ojca dzieci m.in. 34 tysiące euro, z czego kupiła choćby warty 50 tys. zł samochód.

Jak dotąd od ojca z Niemiec kobieta na synów dostaje po 522 i 428 euro co miesiąc. Poza tym - świadczenie „Kindergeld” w wysokości 500 euro miesięcznie oraz polskie „800 plus” na każdego z nich. „Sytuacja materialna jest na tyle korzystna, że jest w stanie zaspokoić wszystkie uzasadnione potrzeby małoletnich” - podsumowała sędzia Lidia Lenartowicz. I temat podwyżki alimentów zamknęła.

Bez rychłego finału

Oczywiście, wysokość alimentów i sposób zasądzania tych kwot w Polsce to niejedyny problem. Równie wielkim od lat jest egzekucja już orzeczonych alimentów, mimo coraz to surowszych „batów” na alimentarzy wprowadzanych w przepisach.

Kolejny kłopot jest z tzw. „alimentami natychmiastowymi”. Mowa o wprowadzeniu możliwości szybkiego uzyskiwania alimentów, by później można było ubiegać się o wyższe świadczenia. Pracował nad tym resort pod rządami Zbigniewa Ziobry, kontynuował pod wodzą Adama Bodnara. I zapewne pracuje dalej...

Według oficjalnych szacunków blisko milion dzieci w Polsce nie otrzymuje zasądzonych alimentów, a długi alimentacyjne sięgają przynajmniej 16 miliardów złotych (dane za 2024 r.).©©

RSV cztery razy bardziej zakaźny od wirusa grypy. Dlaczego warto się zaszczepić?

Szczepionka na RSV chroni szczególnie seniorów przed ciężkim przebiegiem choroby i powikłaniami. Możesz się zaszczepić za darmo lub za pół ceny. Podpowiadamy, komu przysługuje refundacja.

Monika Górska
monika.gorska@polskaiapress.pl

Warto się zaszczepić. Jedna dawka szczepionki przeciwko wirusowi RSV może zabezpieczać seniorów przed ciężkim przebiegiem infekcji RSV oraz hospitalizacją z jej powodu na dwa kolejne sezony zakażeń.

RSV to skrót od syncytialny wirus oddechowy. Jest powszechnie występującym wirusem powodującym infekcje dróg oddechowych. Przenosi się drogą kropelkową albo przez ręce i przedmioty, które są zanieczyszczone wydzieliną z dróg oddechowych osoby zakażonej. Warto się zaszczepić, bo wirus jest szczególnie groźny dla dzieci i seniorów.

Cztery razy bardziej zakaźny niż grypa

Wirus RSV odpowiada za wiele z aktualnie diagnozowanych infekcji. Choroba ma objawy podobne do grypy lub COVID-19.

Na zakażenie wirusem RSV narażony jest każdy, ale najgroźniej przebiega on u niemowląt i dzieci do 2. roku życia oraz u osób w starszym wieku, zwłaszcza ze współwystępującymi chorobami przewlekłymi układu oddechowego, z obniżoną odpornością, np. w związku z przebytą transplantacją szpiku czy innego narządu, z wadami i chorobami serca, cukrzycą, chorobą nerek.

W jego ocenie dalsze monitorowanie skuteczności szczepionki pomoże zrozumieć, jak długo utrzymuje się korzyść po podaniu jej jednej dawki.

Jedna dawka chroni przez dwa sezony

Naukowcy z amerykańskiego Centrum Kontroli i Prewencji Chorób (CDC) wraz z kolegami z innych ośrodków badawczych w USA oceniali skuteczność szczepionki przeciw RSV stosowanej w rzeczywistych warunkach (nie w badaniu klinicznym).

W tym celu przeanalizowali dane dotyczące 6958 osób w wieku 60 lat i starszych, które trafiły do szpitala z powodu ostrej choroby układu oddechowego w ciągu dwóch sezonów zakażeń RSV - od 1 października 2023 roku do 31 marca 2024 r. oraz od 1 października 2024 r. do 30 kwietnia 2025 roku. Informacje zebrano w 26 szpitalach w 20 stanach USA należących do sieci znanej jako IVY Network (The Investigating Respiratory Viruses in the Acute Ill Network).

Okazało się, że szczepienie zmniejszyło o 58 proc. ryzyko hospitalizacji z powodu RSV w ciągu dwóch sezonów zakażeń tym wirusem - o 69 proc. w pierwszym roku po szczepieniu i o 48 proc. w drugim roku po szczepieniu.

Dr Wesley Self z Vanderbilt University skomentował, że wyniki te jednoznacznie dowodzą, że szczepionki przeciwko wirusowi RSV zapobiegają hospitalizacjom i ciężkiemu przebiegowi infekcji u starszych osób.

W jego ocenie dalsze monitorowanie skuteczności szczepionki pomoże zrozumieć, jak długo utrzymuje się korzyść po podaniu jej jednej dawki.

W jego ocenie dalsze monitorowanie skuteczności szczepionki pomoże zrozumieć, jak długo utrzymuje się korzyść po podaniu jej jednej dawki.

Kto może skorzystać z refundacji?

Obecnie na RSV można zaszczepić się za darmo w aptece. Sprawdź, czy należysz do wybranych grup, a ile zapłacisz bez refundacji.

Na RSV można się zaszczepić za darmo nie tylko w przychodni, ale też w aptece. Szczepienie przeciwko wirusowi RSV jest bezpłatne w aptece dla dwóch grup osób, które są najbardziej narażone na ciężki przebieg tej infekcji:

- kobiet w ciąży - celem szczepienia jest ochrona noworodka. Przeciwciała wytworzone u zaszczepionej matki przenikają przez łożysko do dziecka, zapewniając mu ochronę w pierwszych miesiącach życia;
- osoby, które ukończyły 65. rok życia.

Osoby w wieku 60-64 lat mogą skorzystać z 50 proc. zniżki na szczepionkę. Cena szczepionki bez refundacji wynosi 800-1000 zł, więc pacjenci w wieku 60-64 lata zapłacą za nią około 400-500 zł. Do tego należy doliczyć koszt podania szczepionki przez farmaceutę lub pielęgniarkę, który waha się od 50 do 100 złotych.

Aby skorzystać z darmowego lub refundowanego szczepienia, należy udać się do apteki, która ma umowę z NFZ na wykonywanie szczepień, oraz mieć receptę od lekarza. ©

WARTO WIEDZIEĆ

Groźny zwłaszcza dla dzieci i seniorów

Jak podaje Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH - Państwowy Instytut Badawczy, co roku w Europie RSV przyczynia się do ponad 270 tysięcy hospitalizacji i około 20 tys. zgonów wśród osób w wieku 60 lat i starszych.

W 2024 r. w Polsce zgłoszono 41 631 przypadków zakażenia RSV, z czego 19 080 stanowiły dzieci do 2. roku życia.

AUTOREKLAMA

aktualne
z całej Polski
przetargi

nasze
komunikaty.pl

REKLAMA

0011405595

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY

- 1) Przedmiot sprzedaży: Prawo własności do lokalu mieszkalnego, położonego w Wałbrzychu, ul. Rejtana 8, lokal nr 3, o łącznej powierzchni 101,20 m², składającego się z 3 pokoi, kuchni, łazienki, przedpokoju i spiżarki, dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SW1W/00038662/2.
- 2) Określenie upadłego: Justyna Wojnar, zam. 58-300 Wałbrzych, ul. Rejtana 8/3.
- 3) Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy, ul. Słowackiego 11, 58-300 Wałbrzych, sygn. akt. SW1W/GUp/5/2024.
- 4) Podstawa zbycia: Postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, VI Wydział Gospodarczy, z dnia 24 lutego 2025 r. Sygn. akt. SW1W/GUp/5/2024.
- 5) Wartość oszacowania: 394.000,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: III, określenie ceny minimalnej: 315.200,00 zł.
- 6) Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 28 października 2025 r.
- 7) Kwota wadium: 31.520,00 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyński; numer rachunku bankowego: 78 1020 5242 0000 2602 0643 8305.
- 8) Termin rozpoznania ofert: 30 października, godz. 9:30, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 30 października, godz. 9:45, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka.

Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyńskiego (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), e-mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży.

Sledź i polub profil syndycy.eu na facebook(com).

aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA

0011405613

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY

- 1) Przedmiot sprzedaży: Prawo własności do działki ewidencyjnej nr 495/21, obręb 0019, położonej w Wałbrzychu, ul. Ludowej, o łącznej powierzchni 0,0410 ha, zabudowanej budynkiem usługowym o powierzchni 347,00 m², dla której Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SW1W/00051900/0.
- 2) Określenie upadłego: Justyna Wojnar, zam. 58-300 Wałbrzych, ul. Rejtana 8/3.
- 3) Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy, ul. Słowackiego 11 58-300 Wałbrzych, Sygn. akt. SW1W/GUp/5/2024.
- 4) Podstawa zbycia: Postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, VI Wydział Gospodarczy z dnia 24 lutego 2025 r., Sygn. akt. SW1W/GUp/5/2024.
- 5) Wartość oszacowania: 107.000,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: III, określenie ceny minimalnej: 85.600,00 zł.
- 6) Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 28 października 2025 r.
- 7) Kwota wadium: 8.560,00 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyński; numer rachunku bankowego: 78 1020 5242 0000 2602 0643 8305.
- 8) Termin rozpoznania ofert: 30 października, godz. 9:00, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 30 października, godz. 9:15, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka.

Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyńskiego (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży.

Sledź i polub profil syndycy.eu na facebook(com).

aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

AUTOREKLAMA

REKLAMA

0011392343

motofakty.pl

Motoryzacja
na wysokich obrotach
motofakty.pl

Kupię
ciągniki,
przyczepy,
maszyny rolnicze.
Tel. 535 135 507

REKLAMA

0011244350

ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Krzyżówka panoramiczna

lichy pisarz

mniszka

brzdąc, maluch

materiał polodowcowy

wąski przekop

plywa składakiem

mały przyszc

przystań Noego

kwit ze sklepu

dodatek do drinka

toksyczny azotowiec

ilość kabaretowy taniec

dawniej przepisywała teksty

aparatury do wytwarzania ozonu

mały zawór

brzeg

Jerzy, polski aktor

konopie manilskie

pistolet maszynowy

pióro ptaka arktyczny ssak

czapka z pawim piórem

napad szalu

podły dran

biblijny statek

żywi się mlekiem matki

grecka litera

objaw przeziębienia

0,001 luksa

przyrząd słu-sarza

gatunek łososia

popis gitarzysty

maż Sawy

Uśmiechnij się!

Blondynka zamawia bilet lotniczy. – Czy leci pani sama? – pyta pracownik. – A skąd mam to wiedzieć? ...

15

7

17

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 17 utworzą rozwiązanie – dokończenie dowcipu z okienka.

Krzyżówka A-Z

Każdy odgadywany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Miejsce wpisywania – do odgadnięcia. Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- A) minerał do produkcji nawozów (6).

B) kapelusz z szerokim, miękkim rondem (9).

C) zachcianka, ochota (6).

D) wybieranie najlepszych egzemplarzy (5).

E) dawny luksusowy pojazd konny (7).

F) gorączka malaryczna (5).

G) dawna kobieca koszula (6).

H) rzesza, mrowie (5).

I) córka królewska w Hiszpanii (8).

J) rodzaj gimnastyki (4).

K) posiadłości państwa poza jego granicami (7).

L) człowiek niekompetentny w danej dziedzinie (4).

Ł) ryba o smacznym, czerwonym mięsie (5).

Ż

A

- M) duże afrykańskie ptaki bro-dzące (8).

N) przyzwyczajenie, nieko-niecznie złe (5).

O) na oczach Temidy (6).

P) step z mustangami i bizo-nami (6).

R) mechaniczny w kuchni (5).

S) trunek z Kraju Kwitnącej Wiśni (4).
- T) jedno z największych miast Finlandii (5).

U) Indianin z powieści Jamesa Fenimore'a Coopera (5).

W) wytrawne podawane do obiadu (4).

Z) taneczna w wiejskiej remi-zie (6).

Ż) satyra Ignacego Krasickie-go (4,5).

Krzyżówka z hasłem

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

Litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu od 1 do 24 utworzą rozwiązanie – przysłowie armeńskie.

- Poziomo:

3) nóż ogrodniczy,

7) w wannie lub basenie,

8) miasto nad Skiertągiem,

9) dorastająca panna,

10) obłok kurzu,

12) gorliwiec, zapaleniec,

14) palenisko w salonie,

16) mongolski namiot,

19) młode drzewo z gądu,

20) ciężki koń pociągowy,

21) wnęka żeglarska,

22) cenna trawa pastewna.
- Pionowo:

1) ośla dla narciarzy,

2) wojskowy dostawca,

3) zawieszany na breloku,

4) chaos, zamieszanie,

5) tłuszcz zajęczy,

6) symbol oświaty,

11) rejterada, dezercja,

12) koniec dnia roboczego,

13) roślina astrowata,

15) polewa na rondlu,

17) miasto nad Mleczną,

18) przodek po mieczu.

szewska nić

roślina astrowata

japoński cesarz

agresja, napaść

władca Turcji Osmańskiej

WIRÓWKA PANORAMICZNA

prze-gradza rzekę

rodzaj silnika w aucie

władca Mordoru

szara w sadzie

żona impera-tora Rosji

Początek wpisywania odgadniętych wyrazów w polach z kreską, kierunek zegarowy. Litery w oznaczonych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie – tytuł piosenki.

Duet jolek

C

C

C

C

W diagramach ujawniono wszystkie litery „C”. Litery czytane wzdłuż linii przerywanej (w obu diagramach), a także z pól ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie: tytuł powieści oraz imię i nazwisko autora.

- W przypadkowej kolejności:

– komedia Gogola

– wyrąb drzew

– bariera na drodze

– rybka słodkowodna, kolka

– umowa o najem statku

– przegrana na boisku

– nagła zmiana, zwrot

– łańcuszek od zegarka

– brak, niedobór

– sztuczne tworzywo

– ... po bretońsku

– rodzaj cienkiego materaca kładzionego na łóżko

Logogryf

1

2

3

4

5

6

7

Litery w polach z kropką czytane rzędami utworzą rozwiązanie.

- 1) gra na bębnie w orkiestrze wojskowej,

2) jest milczeniem (wg Hamleta),

3) myśliwy (dawniej),

4) ukochana Kmicica,

5) płaci go lokator,

6) człowiek pozbawiony poczu-cia humoru, ponurak,

7) naftowy stan w USA.

Krzyżówka

1

2

3

4

6

7

- Poziomo:

1, 5 i 6) naczynie kuchenne.

Pionowo:

2) wyższy duchowny katolicki,

3) imię męskie lub zwierzę leśne,

4) marionetka.

Szyfr

2

8

15

5

3

10

13

6

11

14

16

12

7

1

9

4

Litery z pól od 1 do 16 utworzą rozwiązanie: imię i nazwisko aktora.

- Poziomo:

8) lody po obiedzie,

11) ukochany Laury.

Pionowo:

2) piłkarski klub z Warszawy,

10) nastaje po nocy.

Rozwiązania

Krzyżówka A-Z: wielobok.
ski; szyfr: Aleksander Fogiel;
„Wiemna rzeka” Stefan Żerom-
daniel; kukła; duet jolek;
spodek; garnek; patera; prałat;
leczy smutek; krzyżówka:
głupota; logogryf: Dobre słowo
na dwa serca; krzyżówka z
ka panoramiczna: „Dumka
To jest wassz samolot; wirów-
ka panoramiczna: